

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 24^ο | ΑΘΗΝΑΙ 1—15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1910 | ΑΡΙΘΜΟΣ 996

ΕΙΣ ΤΑ ΔΕΚΑ ΕΞ ΕΤΗ

”Οχι εις τὰ δώδεκα, ἀλλὰ εις τὰ δέκα ἕξ ἔτη τὸ κορίτσι νὰ ἔχη εὐθύνην τῶν πράξεών του καὶ μέχρι τῆς ἡλικίας αὐτῆς νὰ τὸ προστατεύῃ ὁ νόμος, ὁ ὁποῖος τὸ προστατεύει μόνον μέχρι τῶν δώδεκα.

”Ὅταν αἱ γυναῖκες ἔξοῦσαν κλεισμέναι εἰς τοὺς γυναικωνίτας καὶ οἱ γονεῖς μὲ προξενεῖα ὑπάνδρουαν τὰ κορίτσια τῶν δώδεκα χρόνων καὶ τὰ ἀγόρια δεκα τεσσάρων, ὁ νόμος αὐτὸς εἶχε τὸν λόγον του. Τὸ κοριτσάκι τῶν δώδεκα ἐτοποθετεῖτο ἐπάνω εἰς ἕνα σοφά, ἐσκεπάζετο μὲ ἕνα κόκκινο μεταξωτὸ πανί, καὶ ὁ γαμπρὸς τὸ ἔβλεπε διὰ πρῶτην φορὰν τὴν στιγμὴν ποῦ ἐσήκωνε τὸ πανί, διὰ νὰ τὸ ὀνομάσῃ γυναῖκα του. Ἄπ' ἐκεῖ τὸ ὠδηγοῦσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἔπειτα εἰς τὸν γυναικωνίτην τοῦ σπιτιοῦ του. Τὸ κοριτσάκι τῶν δώδεκα χρόνων ἔβλεπε διὰ πρῶτην φορὰν ξένον ἄνδρα τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου της καὶ ὅταν νύμφη καὶ σύζυγος ἐκλείετο εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἀνδρός της, ἐτίθετο ὑπὸ τὰς διαταγὰς καὶ τὴν κηδεμονίαν τῆς πενθερᾶς, τοῦ πενθεροῦ καὶ τῶν μεγαλειτέρων ἀδελφῶν, ἐὰν ὑπῆρχαν εἰς τὴν οἰκογένειαν.

Εἰς τοὺς ἀρχαίους μας χρόνους τὰ πράγματα διεξήγοντο κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου τρόπον. Τὰ κορίτσια ἔξοῦσαν καὶ τότε κλεισμένα ὅπως καὶ αἱ μητέρες εἰς τοὺς γυναικωνίτας, δὲν ἤρ-

χοντο εἰς καμίαν σχέσιν καὶ γνωριμίαν μὲ τοὺς ἄνδρας, καὶ ὁ πατέρας ἀπεφάσιζε τὸν γάμον μὲ ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε καλὸν διὰ τὴν τεκνοποίησιν τῆς κόρης του.

Ἴσως τότε ἐφρόντιζαν περισσότερον διὰ τὴν ὑγείαν καὶ ὠραιότητα τοῦ συζύγου, διότι λαὸς καλλιτέχνης, ὅπως ἦτον ὁ Ἑλληνικός, ἐθεώρει ὄνειδος τὴν ἀπόκτησιν δυσμόρφων ἢ ἀσθενικῶν παιδιῶν.

”Ὅπως δὴποτε ἡ ἐνηλικίωσις τῶν δώδεκα χρόνων εἶχε τὸν λόγον της εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν χρόνων ἐκείνων καὶ οἱ πρόωροι αὐτοὶ γάμοι ἔχουν ὡς δικαιολογίαν τὴν βίαν καὶ τὴν σπουδὴν τῶν παλαιῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν πληθυσμῶν τῶν μικρῶν χωρῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐμοιράζοντο τότε τὰ ἔθνη.

Οἱ νόμοι τότε διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀπόκτησιν πολλῶν παιδιῶν ὑπεχρέωναν τοὺς συζύγους, τοὺς μὴ δυναμένους νὰ τεκνοποιήσουν, νὰ καταφεύγουν εἴτε εἰς φίλους καὶ συγγενεῖς, εἴτε εἰς ὠραίους καὶ ἀνδρείους ἄνδρας διὰ νὰ ἀποκτήσουν παιδιὰ γερὰ καὶ ἔμμορφα.

Βλέπετε ὅτι ἡ ἰδέα περὶ τιμῆς, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἡμεῖς σήμερον, ἦτο ἐντελῶς ἄλλη τοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους οἱ πάντες καὶ τὰ πάντα ἔπρεπε νὰ συντρέχουν εἰς τὸ μεγαλεῖον, τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς πατρίδος.

Ἡ νομοθεσία λοιπὸν εἶχεν ὡς σκοπὸν, προορισμὸν καὶ ἀποτέλεσμα τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ τὴν φυσικὴν καὶ ὁμαλὴν

ἐξυπηρέτησιν τῆς ἀνθρωπότητος, σύμφωνα μὲ τὰ ἦθη καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς.

Ἀπὸ τότε ἕως τώρα τὰ ἦθη μετεβλήθησαν, αἱ ἀνάγκαι τῆς ζωῆς ἤλλαξαν καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἀκολουθοῦσα τοὺς φυσικοὺς νόμους τῆς ἐξελίξεως ζῆ σήμερον ὑπὸ ὄρους ἐντελῶς διαφοροτικοὺς ἢ κατὰ τὸ παρελθόν.

Τὰ κορίτσια τῶν δώδεκα ἢ τῶν δέκα πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν δὲν ζοῦν πλέον κλεισμένα εἰς τοὺς γυναικωνίτας, ἀλλ' οὔτε εἰς τοὺς δρόμους περιφέρονται γυναικονόμοι ποῦ ἐπιβλέπουν τὴν εὐκοσμίαν καὶ προστατεύουν τὰς ἐξερχομένας γυναῖκας ἀπὸ κακοήθεις ἐπιθέσεις.

Συχνὰ μάλιστα συμβαίνει τὸ ἀντίθετον. Οἱ ἀστυφύλακες δὲν παραλείπουν καμμίαν εὐκαιρίαν ἐπιθέσεως κατὰ πτωχῶν ἀπροστατευτῶν ἐργατικῶν κοριτσιῶν. Καὶ εἰς κάθε γωνίαν δρόμου ὑπάρχουν οἱ συστηματικοὶ ἀπατεῶνες, ποῦ ἐνεδρεῦνουν καὶ προσφέρουν τὰς κακοήθεις ὑπηρεσίας των εἰς ἀνίερα παιδιά δέκα τριῶν καὶ δέκα τεσσάρων χρόνων, τὰ ὅποια μεταφέρονται εἰς μέγαρα καλοεπιπλωμένα, δῆθεν πρὸς παροχὴν προστασίας ἢ ἐργασίας, πραγματικῶς δὲ πρὸς ἀποπλάνησιν καὶ καταστροφὴν.

Οἱ νομοθέται ἕως τώρα, βουλευταί, ὑπουργοί, ἄρχοντες ἐπίσημοι καὶ μὴ, νομομαθεῖς διδάσκοντες κάθε εἶδους καὶ κάθε τύπου καὶ νεκροῦ λαοῦ δικαιοσύνην δὲν ἐσκέφθησαν ὅτι ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀκολουθήσουν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ μεριμνήσουν διὰ τὰς σημερινὰς ἀνάγκας, ἃς παρουσιάζει ἡ νέα του μορφή.

Σήμερον τὰ κορίτσια δὲν εἶναι πλέον κλεισμένα εἰς τοὺς γυναικωνίτας, δὲν παντρεύονται δώδεκα χρόνων, δὲν ἔχουν γυναικονόμους νὰ προστατεύουν τὴν τιμὴν των.

Αἱ βιωτικαὶ ἀνάγκαι τὰ ἀφίνουν ἀπροστάτευτα νὰ παλαίουν διὰ τὸ ψωμί, μὲ τὰ μικρὰ ἀκόμη καὶ ἀδύνατα χεράκια των, μὲ τὸ μυαλό των τὸ παιδικαίσιον, ποῦ δὲν πονηρεῦεται καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεται καὶ δὲν διακρίνει ἀκόμη τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν. Ποιὸς θὰ τὰ προστατεύσῃ, θὰ τὰ προφυλάξῃ, θὰ τὰ σώσῃ, ἂν ὄχι ὁ νόμος ὁ ποινικός, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπιπέσῃ ἀμειλιχτὸς ἐναντίον τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῆς ἀθωότητός των.

Ἴδου γιατί ζητοῦμεν τὴν προστασίαν τοῦ νόμου ἕως τὰ δέκα ἕξ ἔτη. Ὅχι, ὡς ὑπέθεσαν μερικοί, διὰ νὰ γίνῃ ἡ κόρη κυρία τῆς τύχης της καὶ διαχειρίστρια τῆς περιουσίας της εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴν πίπτῃ θῦμα τῶν διεφθαρμένων καὶ κακοήθων ἐκμαυλιστῶν.

K. PAPPEN

ΑΙ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΗΜΕΝΑΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΤΟΥ 1910

Ὅχι πλέον μὲ τὸ παράσημον τοῦ Chevalier τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς, ἀλλὰ μὲ τὸ ἀνώτερον τοῦ ἀξιοματικοῦ ἐτιμήθη φέτος εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ κ. Pauline Kergomard, μέλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Εἶνε ἡ δευτέρα φορά ποῦ ἀπονέμεται εἰς γυναῖκα τὸ παράσημον τοῦτο. Πρώτη τὸ εἶχε λάβει ἡ μεγάλη φιλόανθρωπος κ. Furtado-Heine, ἰδρύτρια κολοσσαίου σανατορίου φθισικῶν καὶ ἄλλων φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων, εἰς τὰ ὅποια ἐκληροδότησε ὁλόκληρον τὴν ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων φρ. περιουσίαν της.

Ἡ κ. Pauline Kergomard εἶνε γνωστὴ εἰς τὸν παιδαγωγικὸν κόσμον, ὡς ἡ πρώτη ἐν Γαλλίᾳ παιδαγωγός, ἡ ὅποια ἐξῆλθε μὲ ἀποφασιστικότητά ἀπὸ τὰ στενὰ ὄρια τοῦ δασκαλισμοῦ καὶ ἐπέζητησε διὰ τὰς συναδέλφους της τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἰσότητά των πρὸς τοὺς ἄνδρας.

Ἄν καὶ ἀνῆκεν εἰς τὴν ἑνδοξον οἰκογένειαν τῶν Raclus, ὅμως ἤρχισε τὸ στάδιόν της πρὸ πενήντα ἐτῶν ὡς ἀπλή διδασκάλισσα εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς θείας της εἰς τὸ Orthez. Ἐπειτα μετέβη εἰς τὸ Παρίσι, ὅπου ἀρχικῶς ἐδίδε μαθήματα. Ἀργότερα διωργάνωσε διδασκαλίαν μὲ διαλέξεις καὶ ἐδέχθη οἰκοτρόφους μέχρι τοῦ 1879, ὅποτε κατάρθωσε πρῶτην φοράν αὐτὴ, νὰ διορισθῇ παρὰ τοῦ Jules Ferry ἐπιθεωρήτρια τῶν νηπιαγωγείων. Μετὰ δέκα ἑπτὰ ἔτη κατάρθωσε δι' ἐνεργειῶν ἐπιμόνων νὰ ψηφισθῇ νόμος, ἐπιτρέπων νὰ ἐκλέγονται καὶ αἱ γυναῖκες μέλη τοῦ Ἀνωτέρου Συμβουλίου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Μετὰ τὴν ψήφισιν δὲ τοῦ νόμου τούτου διορίσθη πρώτη εἰς τὴν θέσιν αὐτήν.

Εἰς ὅλα τὰ συγληθέντα εἰς τὴν Γαλλίαν γυναικεῖα συνέδρια ἡ κ. Kergomard ἔλαβεν ἐνεργότατον μέρος καὶ διηύθυνε κατὰ καιροὺς μὲ τὴν βαθυτάτην ἀντίληψιν, νοημοσύνην καὶ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα της τὰ ἐκπαιδευτικὰ τμήματα τῶν ἐν λόγῳ συνεδρίων. Εἶνε σήμερον ἡ Πρόεδρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου τῶν γυναικῶν τῆς Γαλλίας καὶ ἡ ψυχὴ πάσης ἐνεργείας καὶ δράσεως εἰς τὸ εἶδος της.

Ἡ κ. Kergomard, ἂν καὶ ἀσχολουμένη εἰς κύκλους διδασκαλικούς κατάρθωσε νὰ ἀποφύγῃ τὸν δασκαλισμὸν. Τὸ πνεῦμα της ἔμεινε

πάντοτε ἐλεύθερον, ὁρσπερὸν καὶ ἡ μικρὰ ἀρθρογραφία της εἰς τὸν γαλλικὸν τύπον ὑπῆρξε νεωτερίζουσα καὶ πρακτικὴ, ἀπηλλαγμένη ἐντελῶς ἀπὸ κάθε σχολαστικισμὸν.

Τὰ συγγράμματά της ἐπὶ τῆς μορφώσεως τοῦ παιδικοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς ἀνατροφῆς προδίδουν μύρφωσιν ὠραίαν καὶ ψυχολογικὴν δύναμιν πρώτης τάξεως. Αἱ διαλέξεις της αἰ ἐκ τοῦ προχείρου εἰς πᾶσαν ὥραν καὶ ὅπου καλεῖται, τὴν ἀνέδειξαν ρήτορα ἐγκυκλοπαιδικήν, ἡ ὅποια εἰξεύρει τὴν δύσκολον τέχνην νὰ διδάσκη καὶ νὰ γοητεύῃ ἐν ταῦτῳ.

Εἶνε μητέρα δύο υἱῶν καὶ ἑπτὰ ἐγγόνων καὶ ἡ οἰκογένειά της ὀφείλει τὰ πάντα, ὑλικὴν εὐμάρειαν καὶ τιμὰς εἰς τὴν γεμάτην ζωὴν, δράσιν καὶ ἐργατικότητα θαυμασίαν αὐτὴν γυναῖκα, μὲ τὴν λεπτὴν φυσιογνωμίαν καὶ τὸ ὠραῖον πλάσιον ποῦ σχηματίζουν τὰ πάλλευκα μπουκλωτὰ μαλλιά, ποῦ στεφανώνουν τὸ ὠραῖον της πρόσωπον.

Διὰ νὰ δώσωμεν μίαν ἰδέαν τοῦ τρόπου τῆς δράσεως καὶ τῶν σκέψεων τῆς κ. Pauline Kergomard ὡς παιδαγωγοῦ, παραθέτομεν ἐδῶ περικοπὰς τοῦ λόγου, τὸν ὅποιον ἐξεφώνησε τελευταίως εἰς τὸ συνέδριον τῆς Οἰκογενειακῆς Ἀνατροφῆς τῶν Βρυξελλῶν :

« Ἐάν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, εἶπε, μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μὲ στείλῃ ὡς ἀντιπρόσωπόν του εἰς τὸ Συνέδριον τῆς οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς, τοῦτο ἔγινε διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ τὸν τίτλον, ποῦ μοῦ ἀποδίδουν μὲ τόσην καλωσύνην εἰς τὴν Γαλλίαν, ὀνομάζοντές με «γιαγιά» τῶν παιδιῶν, ποῦ φοιτοῦν εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα, ὅλων τῶν μικρῶν, τὰ ὅποια κάμνουν μαθητὰς πρὸ τῆς σχολικῆς ἡλικίας.

« Ἡ γιαγιά αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκείνας τῶν ὁποίων ἡ τσέπες εἶναι πάντοτε γεμάτες κουφέτα. Δὲν μειδιᾷ εἰς τὰ καπρίτσια τῶν παιδιῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ προκαλεῖ. Οὔτε ἐννοεῖ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν φυσικὸν ἐγωισμόν των, ἀλλὰ στρέφεται πρὸς αὐτὰ μὲ ἀνήσυχον περιέργειαν, διὰ νὰ μαντεύσῃ, εἰ δυνατόν, τὴν ψυχὴν ἐκάστου καὶ κανόνισσιν ἀναλόγως τὴν ἀνατροφὴν των.

« Γιαγιά ποῦ αἰσθάνεται οἶκτον διὰ τὴν ἀδυναμίαν των, γιαγιά πρὸ πάντων, ποῦ σέβεται τὴν ἀφύπνισιν τῆς συνειδήσεώς των καὶ στρέφεται μὲ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν σημερινὴν Δημοκρατίαν, ἣτις ἐγκαινίασε τὴν ἐποχὴν τοῦ σεβασμοῦ τῆς συνειδήσεως ὅλων τῶν μικρῶν Γάλλων....

« Νομίζω ὅτι εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο ὀφείλομεν νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν δύο κυριωτέρων ἰδεῶν : Ἰὸν τὴν μελέτην

Ὁ κ. Στέφανος Σιροῖτ
Ὁ παραιτηθεὶς Γενικὸς Διοικητὴς
τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

τοῦ παιδιοῦ, τὴν κατανόησιν τῶν ἀναγκῶν του, τῶν φυσικῶν πρῶτον, τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν ἔπειτα. Ἰὸν τὴν δημιουργίαν περιβάλλοντος, τὸ ὅποῖον θὰ ἱκανοποιῇ ὅλας του τὰς ἀνάγκας.

Διότι ἐνῷ μόνις καὶ ἀσθενῶς γνωρίζομεν τὸ παιδί, τὸ περιβάλλον ὅμως εἰς τὸ ὅποῖον ζῆ, εἶναι δυστυχῶς πολὺ γνωστόν. Τὸ περιβάλλον αὐτὸ εἶναι νοσηρὸν, ἐλαττωματικόν : Εἰς τὰ πλήθη ἕνεκα τοῦ ἀλκολισμοῦ τοῦ πατρός, εἰς τὸν ὅποιον δυστυχῶς παρασύρεται καὶ ἡ μητέρα· καὶ ἕνεκα ἀκόμη τῆς εἰς τὸ ἐργαστάσιον διημερεύσεως τῆς γυναικὸς εἰς ἐργασίαν, ἡ ὅποια καταστρέφει τὴν υγιείαν της καὶ τὴν ἀναγκάζει νὰ ἐγκαταλείπῃ τὴν στέγην της καὶ τὰ παιδιὰ της.

« Ἐἴρω ὅτι τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν εὐρίσκουν ἄσυλον εἰς τὰ δημοτικὰ ἰδρύματα· ἀλλ' οὔτε τὰ νηπιαγωγεῖα, οὔτε τὰ διημερευτήρια σέβονται ἀρκετὰ τὴν φυσικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξέλιξιν τοῦ παιδιοῦ, διότι δὲν ἀναπληρώνουν τὴν μητέρα. Εἶναι καλὸν ἀναγκαῖον, μὲ τὸ ὅποῖον αἱ εἰς αὐτὰ ἀφωσιωμένοι γυναῖκες παραβλέπουν τὴν κοινωνικὴν τερατωδίαν, ἡ ὅποια χωρίζει τὴν μητέρα ἀπὸ τὸ παιδί καὶ τὸ παιδί ἀπὸ τὴν μητέρα, καθ' ἣν στιγμὴν ἔχει περισσοτέραν ἀνάγκην τοῦτο ἀπὸ ἐκείνην.

« Ἀλλὰ τὸ περιβάλλον τοῦ παιδιοῦ εἶναι ἐπίσης νοσηρὸν εἰς τὸν λεγόμενον καλὸν κόσμον

ὅπου οἱ ἄνδρες παρασύρονται ὡς ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὰς ὕλικας ἀπολαύσεις καὶ αἱ γυναῖκες ἀπὸ τὰς ἐπιπολαιότητας τῆς κοσμικῆς ζωῆς.

«Ὅχι μόνον λοιπὸν τὴν ἀνὴρωσιν τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ τὴν σύστασιν τῆς νεωτέρας οἰκογενείας ἀφείλομεν νὰ ἐπιδιώξωμεν ἐδῶ. Καὶ θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ προχωρήσωμεν μόνον μὲ νόμους καὶ ὄχι μὲ λόγους.

Ἐνα οἰκογενειακὸν συνέδριον, ἀφοῦ ἐξασφαλίσῃ τὸν σεβασμὸν τῆς παιδικῆς συνειδήσεως, ἀφείλει νὰ ἐπιζητήσῃ :

Ἴον Νόμον περιορίζοντα τὴν πώλησιν τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τὰ μέσα τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς του.

Ἰον Τὴν προστασίαν τῆς κατ' οἶκον ἐργασίας τῆς γυναίκης κατὰ τῆς ἐπονειδίστου ἐκμεταλεύσεως τῶν ἐργολάβων.

Ἰον Νόμον καθιερόντονα εἰς τὸν γάμον τὴν ἰσότητα τῶν συζύγων. Διότι ἡ φαινομενικῶς ἐλευθέρᾳ γυναίκα—ιδίως ἔταν ὑποτάσσεται εἰς πᾶσαν θέλησιν τοῦ ἀνδρός—δὲν ἔχει κανὲν νόμιμον δικαίωμα διὰ τὰ ζωτικώτατα ζητήματα τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν τῆς, τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐπαγγέλματός των, ἀλλ' οὔτε τοῦ γάμου των.

Ὡστε τὸ παιδί, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, δὲν δύναται νὰ σέβεται μητέρα ὑπόδουλον, ὅπως σέβεται τὸν πατέρα τοῦ ὁποίου ἡ νόμιμος ἐξουσία ἐπικρατεῖ πάντοτε....»

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Rougemont ! Τρία βουνὰ μεγάλα, εἰς τὸ μέσον ἓνας μικρὸς ποταμὸς καὶ εἰς τὰ πλάγια του σαράντα ὡς πενήντα σπίτια. Τὰ περισσότερα σπιτάκια χωρικῶν, σκορπισμένα μέσα εἰς κήπους καὶ εἰς ἀγρούς. Ὁ κεντρικὸς δρόμος, ἀνηφορικὸς μὲ τὴν βρούσι τοῦ χωριοῦ εἰς τὴν πλατείαν, μὲ τὴν ἐκκλησίαν κοντὰ εἰς τὸν σταθμὸν, μὲ ἓνα ξενοδοχεῖον τὸ μεγαλύτερον ἀντικρῦ του. Παρὰ πέρα ἓνα ἄλλο πολὺ μεγαλύτερο. Εἶναι νεόκτιστο καὶ ἀκατοίκητο. Ἀνήκει εἰς ξένην ἐταιρίαν, ἡ ὁποία δὲν κατάρθωσε ἢ δὲν τὴν ἀφῆσαν οἱ χωρικοὶ νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῇ. Εἰς τὸν κεντρικὸν δρόμον ὑπάρχουν ἄλλα τρία ξενοδοχεῖα. Ἐπειτα ὅλα τὰ ὀπωσθήποτε σπίτια δέχονται καὶ ξένους.

Τὸ χωριὸν ἔχει καὶ πύργον, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν φιλοξενεῖ πλέον κανένα φεουδάρχην. Ἐνας ἀγαθὸτάτος Ἀγγλὸς στρατηγὸς μὲ τὴν

γερόντισσαν κυρίαν του εἶναι κύριος τοῦ πύργου.

Πῶς ἐκατεβήκαμεν ἀπὸ τὸ τραῖνο καὶ πῶς ἐκατέβασαν τὰ πράγματά μας δὲν ἐπολυκατάλαβα. Ἡ μικρά μας φίλη Ναυσικᾶ μᾶς ἔχει διοργανώσει σωστὴν ὑποδοχὴν. Vive la Grèce, ξεφωνίζει εὐθὺς ποῦ τελειώνουν αἱ πρῶται συγκινήσεις τῆς συναντήσεως. Μιὰ μικροσκοπικὴ γαλανόλευκη κυματίζει ἔξαφνα εἰς τὰ χέρια τῆς συντρόφου μου. Εἶναι ὁ χαιρετισμὸς ποῦ φέρνομεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὸ ξενητευμένο παιδί τοῦ Παλαμᾶ. Τὰ μάτια τῆς δακρῦζουν, ἐνῶ εἰς ἀνταλλαγὴν μᾶς προσφέρει λουλούδια τοῦ βουνοῦ. Τρεῖς τέσσαρες Ἑλβετίδες φίλες τῆς, ἓνας Ἑλβετὸς Ἀλπινιστῆς, ἓνας μικρὸς ποδηλάτης, μία ἄμαξα, εἶδος σούστας, ὅλη αὐτὴ ἡ συγκέντρωσις εἰς τὸν σταθμὸν εἶναι πρὸς τιμὴν μας. Ὁ οὐρανὸς εἶναι σκοτεινός, τὰ βουνὰ σκοτεινότερα ἀκόμη καὶ γύρω, γύρω βρέχει ἡσυχᾶ, σιγανά, μόνονα, σὰν ἡ φύσις ὅλη νὰ ἔχη πληξῆ, νὰ εἶναι εἰς πένθος, νὰ σιγανοκλαίῃ τὴν τύχην τῆς. Σκαρφαλώνομεν εἰς τὴν σούστα, τρεῖς τέσσαρες, ὅσες ἐχωρέσαμεν. Ὁ ἄλπινιστῆς στέκεται εἰς τὴν σκάλα, καὶ οἱ ἄλλοι φεύγουν πεζοί.

— Πῶς βρίσκετε τὸ χωριὸν μας ; Εἶναι ὠραῖο ! Σᾶς ἀρέσει ;

Ἐγὼ σιωπῶ, ἐνῶ ἡ σύντροφός μου ἐκφράζει τὸν θαυμασμόν τῆς διὰ τὰ βουνά, ποῦ φαίνονται ἔτοιμα νὰ μᾶς πλακώσουν, γιὰ τὴν φύσιν ποῦ κλαίει, γιὰ τὸ θολὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ, γιὰ τὸν δρόμον τὸν ἀνώμαλο, τὸν τόσο δύσκολον γιὰ τὸ ἄλογο ποῦ ἀνέλαβε νὰ μᾶς μεταφέρει εἰς τὴν ἔπαυλιν μας.

Περνοῦμεν ὅλο τὸ χωριὸν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον. Πέντε ἔξ μικρὰ ἐμπορικά, ἓνας φουρνος, ἓνα ζαχαροπλαστεῖον, ἓνα παπουτσίδικον καὶ ἓνα κατάστημα ἠλεκτρικοῦ. Ἡ ἀγορὰ αὐτὴ καίπως ἀνακατωμένη. Εἰς τὸ κατάστημα τῶν ἠλεκτρικῶν πωλοῦν ἔξαφνα καὶ νταντέλες, εἰς τὸ παπουτσίδικον εἶδη ζωγραφικῆς καὶ πλαστικῆς, εἰς τὰ ἐμπορικὰ καραμέλες καὶ εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον κορδόνια παπουτσιῶν.

Ἀφήνομεν τὴν ὁδὸν Ἐρμου, τὸ ἀμάξι μας λοξοδρομεῖ γιὰ νὰ ἀποφύγῃ σύγκρουσιν αὐτοκινήτου, τὸ ὁποῖον μουγκρίζει ἀπαίσια καὶ ἔρχεται κατ' ἐπάνω μας. Ἐνα ὠραῖον κτίριον μὲ betton armé καὶ μὲ ἀρχιτεκτονικὴν πολὺ ἰδιόρρυθμον, γελαστὸ καὶ εὐθυμο μᾶς προξενεῖ εὐχάριστον ἐκπληξιν. Εἶναι τὸ σχολεῖον τοῦ χωριοῦ. Τὸ μόνον πέτρινον κτίριον ποῦ συναντήσαμεν ὡς τώρα. Ἡ σούστα σταματᾷ. Ὁ Ἀλπινιστῆς καὶ μία νέα Ἑλβετίς κατεβαίνει,

ἐνῶ ἀπὸ ἓνα ἀντικρινὸ ξύλινο Chalet κάποιος φωνάζει : Vive la Grèce.

Μετὰ πέντε λεπτῶν ἀκόμη δρόμον, ἄνευ ἐμποδίων, τέλος πάντων, ἀντικρῦζομεν μέσα εἰς ἓνα πράσινο πλαῖσιον γλῶης ἓνα Chalet ἄσπρο καὶ γαλανό, περιποιημένο, καινούριον, πέτρινον στολισμένο μὲ πρασινάδες καὶ μὲ λουλούδια καὶ μὲ φαναράκια ἄσπρα καὶ γαλάζια βενετιζά. Εἶναι τὸ chalet μας. Ἐξὼ ἀπὸ τὸ χωριὸν ἐντελῶς καὶ μακρὰ ἀπὸ κάθε κατοικίαν ἀνθρώπων. Πίσω του καὶ εἰς τὰ πλάγια τὸ Rodomont, 2,000 μέτρα ὕψος. Ἐμπρὸς τοῦ Rubly 2,800. Δάση ἀπ' ἐκεῖ, δάση ἀπ' ἐδῶ καὶ εἰς τὸ μεταξὺ ὁ δρόμος. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὰ δάση φαίνονται ὡς στρατὸς ἀπὸ μαῦρα φαντάσματα ποῦ φυλάττουν τὰ βουνὰ καὶ ἔχουν πολιορκήσει τὸ chalet μας.

Εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν ἔξω μελαγχολίαν καὶ πλῆξιν τὸ μικρὸ chalet εἶναι μέσα γελαστό, χαρωπὸ, εὐθυμο. Ἄνη καὶ πρασινάδες παντοῦ. Εἰς τοὺς τοίχους, εἰς τὰ βάζα, εἰς τὰ παρὰθυρα. Ὅλα εἶναι φρέσκα, καθαρὰ, καινούρια. Τὸ ξύλον μυρίζει δένδρον, τὰ ἐπιπλα ἂν καὶ ἀπλᾶ ἔχουν τὴν ποιήσιν τοῦ νέου καὶ τοῦ περιποιημένου. Ἀλλὰ ἡ μεγάλη χαρὰ, τὸ μεγάλο φῶς σκορπίζεται εἰς τὸ ἐξοχικὸ σπιτάκι ἀπὸ τὴν ξενητευμένην μας ἑλληνοπούλα, ποῦ κελαιδῆ ὡς ποὺ καὶ χαρούμενον, ποῦ εἶναι ὅλη ἐνθουσιασμὸς καὶ ὅλη εὐτυχία, ποῦ γελᾷ μὲ μάτια δακρυσμένα καὶ κλαίει μὲ μειδιάματα. Ἡ ἐρωτήσεις βρέχουν γύρω μας. Ἡ μαμά τῆς, ὁ μπαμπᾶς τῆς, ἡ Ἀθῆνα τῆς, ἡ φίλες, τὰ βουνὰ μας, ὁ οὐρανὸς μας, ὁ ἥλιος, τὸ σπιτάκι τῆς, ὅλα περνοῦν εἰς χίλια πεταχτὰ ἐρωτήματα, εἰς χίλιους τόνους ἀγάπης καὶ πόθου καὶ νοσταλγίας, εἰς ξεφωνήματα ποῦ ἄλλοτε σφίγγουν τὴν καρδιὰ καὶ ἄλλοτε σκορπίζουν γέλοια κρυσταλένια, ὡς τὸ νερὸ ποῦ κελαιδεῖ κάτω ἀπὸ τὰ παρὰθυρά μας εἰς ἓνα μικροσκοπικὸν χεῖμαρρον.

Καὶ μέσα εἰς ὅλο αὐτὸ τὸ ξεχείλισμα τῶν ζίσθημάτων, ἡ ὦρα περῶν γλήγωρα, ἡ πρωτητερινὴ πλῆξις σκορπᾷ, χάνεται, τὰ γύρω βουνὰ φαίνονται καὶ αὐτὰ περὶ ἑλαφρὰ καὶ περὶ εὐθυμο, κάτω ἀπὸ δύο τρεῖς ξεψυχισμένες ἀκτῖνες ἡλίου, ποῦ κατορθώνουν νὰ περάσουν τὰ πυκνὰ σύννεφα. Δυὸ τρία αὐτοκίνητα ποῦ περνοῦν, σφυρίζουν χαρούμενα, θριαμβευτικά, ἐνῶ κουνουνίσματα ὡς μακρινῶν ἐσπερινῶν ἠχοβολοῦν εἰς τῆς ἀντικρινῆς ραχοῦλες. Εἶναι ἡ ἀγελάδες ποῦ κατεβαίνουν ἀπὸ τὰ βουνὰ μὲ τὰ πελώρια κουνούνια των, τὸ τραγοῦδι αὐτὸ καὶ τὴν μουσικὴν τῆς εὐεργετικῆς καὶ τροφοδότης ζωῆς των.

Ἐνα ἄλλο κουνούνι, ἐσωτερικὸ αὐτὸ μᾶς προσκαλεῖ κάτω γιὰ τὸ τσάι. Τότε ἐνθυμούμεθα ὅτι εἰς τὸ χαρούμενον σπιτάκι ὑπάρχουν καὶ ἀνθρωποὶ ξένοι, ἡ κυρίες δηλαδὴ τοῦ σπιτιοῦ καὶ ὅτι ἔχομεν καθήκοντα εὐπρεπειᾶς ἀπέναντί των. Σὰν μαθήτριες ποῦ συλλαμβάνονται εἰς ἀταξίες, ἐτοιμαζόμεθα βιαστικὰ καὶ γρήγορα, ὅπως, ὅπως, νὰ μὴν τῆς κάμωμεν νὰ μᾶς περιμένουν. Ὅπως ὅλοι οἱ Ἑλβετοὶ ἡ κυρίες τοῦ chalet εἶναι τυπικῆς, ἀκριβολόγοι, μεθοδικῆς ὡς Ἑλβετικὰ ρολόγια. Τὸ τσάι, τὸ δεῖπνον, τὸ πρόγευμα ἔχουν τῆς ὥρες των καὶ δὲν πρόπει, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀλλάξουν. Ἐξαιρετικῶς σήμερον τὸ τσάι δίδεται εἰς τὰς πέντε, γιὰτὶ ἐφθάσαμεν ἀργά.

Εἰς τὴν μικρούλα τραπεζαρία μαζευόμεθα τρεῖς Ἑλληνίδες καὶ δύο Ἑλβετίδες, μιὰ μικρὴ θηλυκὴ οἰκογένεια, εἰς τὴν ὁποίαν πλειονοψηφοῦμεν. Vive la Grèce, mesdames, μᾶς λέγει ἡ μία Ἑλβετίς, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Νωσικᾶ, ὅπως τὴν λέγουν ἐκεῖ, ἔχει μεταδώσει ὀλίγην ἀπὸ τὴν ὠραίαν καὶ εὐθυμον φαιδρότητά τῆς. Vive la Suisse ! ἀπαντᾷ ἡ Ναυσικᾶ, μὲ τὸ φλιτζάνι τῆς τὸ τσάι εἰς τὸ χέρι.

Καὶ πίνομεν μὲ ἀπόλαυσιν ὅλες μας τὸ ζεσταντικὸ ποτό, κρουωμένες ὅπως εἶμεθα, κάτω ἀπὸ τὰ βουνὰ μὲ τῆς ἀσπισμένες ὡς γερωντικὰ κεφάλια κορυφῆς καὶ ἀπὸ τὴν γύρω μας ὑγρασίαν τοῦ μουσκευμένου δάσους.

Φρέσκα βούτυρα, μαρμελάτες, μπισκότα καὶ γλυκίσματα συνοδεύουν τὸ τσάι. Ἡ ὁμιλία γίνεται γαλλικὰ ἀπὸ σεβασμὸν πρὸς τῆς κυρίες, ἂν καὶ κάπου, κάπου μᾶς ξεφεύγουν καὶ λόγια ἀγαπημένα τῆς πατρίδος μας. Ἐξαφνα ἡ πόρτες ἀνοίγουν καὶ ἡ Ἑλβετικὴ συντροφιά τοῦ σταθμοῦ ὁρᾷ εἰς ἐφοδον. Νωσικᾶ ! Εἰς τῆς πρόβες ! Γλήγωρα. Σὲ περιμένομεν τόση ὦρα ! Ἡ Ναυσικᾶ πετιέται, καὶ μετὰ δυὸ λεπτὰ εἶναι ἔτοιμη. Εἶναι ἡ τελευταία πρόβα, μᾶς λέγει μιὰ ξανθὴ Ἑλβετοπούλα, ἡ ὡμορφη Maghi, ποῦ μοιάζει ὡς ἀγαματάκι Σάξ, γνωριμία περσινῆ, κοριτσάκι ἀγαπητὸ καὶ συμπαθέστατο. Πρόκειται γιὰ τὴν φιλανθρωπικὴν ἑορτὴν ποῦ θὰ δοθῇ γιὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ χωριοῦ.

Θὰ παιχθῇ τὸ βιολί τοῦ Παγανίνη, ἔργον τῆς γαργίας τῆς βαρωνίδος d'Orpel, ποιητῆς περᾶσμένων χρόνων καὶ μεγαλείων, ἡ ὁποία ἂν καὶ ὀγδοῆντα ἔξ ἐτῶν ἐπιβλέπει τῆς πρόβες, παίζει πιάνο καὶ ὁμιλεῖ γιὰ τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν τέχνην, ὅπως δὲν ἠμιλοῦν ἐδῶ οἱ ἀκμαιότεροι καλλιτέχναι μας.

Ἡ Ναυσικᾶ πρωταγωνιστεῖ εἰς τὴν φιλανθρωπικὴν αὐτὴν ἑορτὴν. Ἐκτὸς ποῦ ἔχει σπου-

Ἑλληνική πολιτικὴ ῥήτωρ
ἀγορεύουσα πρὸς τοὺς ἐγκλογεῖς.

δαιότατον ρόλον μαρτυρίας εἰς τὴν παράστασιν, εἶναι καὶ ἡ πιανίστρια τῆς ἑορτῆς. Θὰ παίξῃ πρῶτα πρῶτα Ἑλληνικὴν μουσικὴν, τὴν ballade τοῦ Καλομοίρη, θὰ παίξῃ ἔπειτα Schumann, Listz καὶ τὸ ὄνομά της ἐπαναλαμβάνεται εἰς τὸ ὄμοιον πρόγραμμα, τὸ ζωγραφισμένον με ροδόδενδρα ἀπὸ τῆς κυρίας τοῦ σπιτιοῦ.

Εἴμεθα ὑπερήφανοι, γὰρ τὸ ἀγαπημένον κορίτσι τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ, τὴν στιγμὴν ποῦ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Πρεσβυτεριανῆς ἐκκλησίας, παρουσιάζεται αὐτὴ πρώτη μέσα εἰς τὸς ἑθνικοὺς ξένους ποῦ παραθεοῦν εἰς τὸ Rougemont. Χλωμή, συγκινημένη χαιρετὰ τὸ πλῆθος ποῦ τὴν χειροκροτεῖ, καὶ κάθεται εἰς τὸ πιάνο. Τὰ χέρια της πετοῦν εἰς τὰ κόκ-

καλα χαϊδευτικά, ἀλλὰ με δύναμιν, με αἴσθημα, με ἐκφραστικὴν. Δὲν εἶναι πλέον ἡ δειλὴ μαθήτρια τοῦ Ὁδείου τῶν Ἀθηνῶν. Εἶναι ἡ μαθήτρια τοῦ Staven-Hagen, τοῦ μεγάλου καὶ ἀνεγνωρισμένου Γερμανοῦ πιανίστα, ἡ μαθήτρια ἡ ἐργατικὴ, ἡ ἀκούραστος, ἡ ἐμπνευσμένη, ποῦ ἔχει εἰς τὴν ψυχὴν τῆς κληρονομίαν πατρικὴν ἁρμονίας καὶ ἐμπνεύσεως, καὶ ἀποδίδει εἰς ἡχοὺς, ὅ,τι ὁ πατέρας της συλλαμβάνει εἰς ἰδέας καὶ μέτρα καὶ ρυθμούς.

Χειροκροτήματα ἐνθουσιώδη, ἐπίμονα, ἐπαινημένα, τὴν ἀναγκάζουν νὰ παίξῃ καὶ πάλιν. Τὸ πρόγραμμα ποικίλεται ἀπὸ ἀπαγγελίας εἰς ἰδιωτισμούς τῶν Vaudois καὶ ἀπὸ μικροὺς μονολόγους. Ἀλλὰ τὸ intermezzo εἰς ὅλα αὐτὰ εἶναι τὸ πιάνο τῆς Ναυσικᾶς, τὸ ὁποῖον ὅσον προχωρεῖ, τόσον καὶ χειροκροτεῖται ἐνθουσιωδέστερα.

Μένει πλέον ἡ κωμωδία. Εἶναι μία χαριτωμένη φάρσα σαλονιοῦ, παληᾶς ἐποχῆς, ἡ ὁποία παίζεται τόσον καλά, ἀπὸ ὅσας αὐτὰς τὰς ἡθοποιούς τῆς στιγμῆς, ὥστε ὁ κόσμος ἐνθουσιάζεται. Τίποτε ἄλλως τε δὲν ἔλειψε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν. Ἡ ἄσπρος περούνης τῆς ἐποχῆς τοῦ Παγανίνη καὶ τὰ διάφορα κοστούμια ἦλθαν ἀπὸ τὴν Γενεύην. Καὶ μόνον ὁ Παγανίνης εἶναι δειλός, συγκινημένος, ὄχρος, ἐνῶ ἡ Maghi τραγουδεῖ ὄμοια τραγούδια γὰρ τὸν μεγάλο βιολίστα καὶ τὸ μαγικὸν ὄργανόν του.

ΚΑΛ. ΠΑΡΡΕΝ

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΡΑΠΤΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

MELLE AUDOUX

Τὴν εἶδα ἐκεῖ μακρὴν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ Σηκουάνα, τὴν γυναῖκα τῆς ἡμέρας, γὰρ τὴν ὁποῖαν ὅλος ὁ κόσμος τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν ὀμιλεῖ με ἐνθουσιασμόν καὶ με ἐκπληξίν.

Δὲν εἶναι ὅμως οὔτε τόσον δυστυχῆς, οὔτε τόσον στερημένη ἀπὸ κάθε πράγμα, ὅπως τὴν παρέστησεν ἡ φήμη, ἀλλ' οὔτε ζῆ εἰς τρώγλην χωρὶς ἥλιο καὶ χωρὶς φῶς. Καὶ δὲν θὰ ἦτο φυσικὸν νὰ εἶναι τόσον τραγικὴ ἡ θέσις της, ἀφοῦ ἐργάζεται ὡς ῥάπτρια, καὶ ἀφοῦ αἱ ῥά-

πτρια, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἐργατικαί, κερδίζουν πάντοτε κατὰ τὴν ζωὴν των.

Ἡ δις Audoux λοιπὸν ἡ βραβευμένη ῥάπτρια συγγραφεὺς κατοικεῖ εἰς τὴν ὁδὸν Λεοπόλδου πλησίον τοῦ Λουξεμβούργου. Τὸ δωμάτιόν της εἶναι σοφίτα, ἐπάνω εἰς πέντε πατώματα καὶ με τὴν στέγην ἐπικλινῆ ὅπως εἶναι τὰ ὑπόστεγα. Ἀλλὰ εἶναι φωτεινὸ, εὐρύχωρο, καθαρὸ καὶ με κάποιαν χάριν συγυρισμένο, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἡ δόξα ποῦ τὸ ἐπεσκέφθη, ἐπρόσθεσε τίποτε καινούργιο καὶ πολυτίμον εἰς τὴν παλαιάν του ἐπίπλωσιν. Εἰς δύο τρία δοχεῖα τῶν εἰκοσι λεπτῶν ὑπάρχουν ἄνθη, καὶ τὸ παράθυρο στολίζου μικρὰ φυτὰ ἀνθισμένα, ποῦ μειδιῶν κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιον.

Ἀλλὰ τὸ καλλίτερον λουλούδι μέσα ἐκεῖ εἶναι ἡ νέα Μαργαρίτα με τὸ φρέσκο της προσώπου καὶ τὰ τόσο κουρασμένα γλυκὰ μάτια. Εἶναι ἀπλῆ, χωρὶς ψευτομετριοφροσύνης, χωρὶς δειλίας, χωρὶς πόξες. Πῶς ἔγραψε τὸ βιβλίον της; Ἀπλούστατα. Ὅπως λέει κανεὶς μόνος του τὰ βράσάνά του, ὅταν δὲν ἔχη εἰς ποιὸν νὰ τὰ εἰπῇ. Δὲν εἰξέυρει βέβαια πολλὰ γράμματα, διότι ποτε δὲν ἔκαμε τακτικὰς σπουδὰς. Ἀλλὰ ἔμαθε νὰ εὐχαριστῆται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν. Καὶ μικρούλα, ἐνῶ ἐφύλαττε τὰ πρόβατα ἑνὸς πλουσίου ἀγρότου τῆς Gologne, ἀνεκάλυψε μέσα εἰς ἕνα μουχλιασμένο ντουλάπι κελαριοῦ παλῆ βιβλία. Τὰ ἔπερνε μαζί της εἰς τὸ βουνὸ καὶ ἐδιάβαζεν, ἐνῶ τὰ ἀρνάκια της ἔβροσαν. Ἴσως εἰς τὴν οἰκογένειαν της, ποῦ ἡ μικρὴ βοσκοπούλα δὲν εἶχε γνωρίσει, νὰ ὑπῆρξε κανεὶς πάππος, ἴσως καὶ πατέρας μεγαλοφυῆς. Εἶναι τόσο δύσκολον νὰ ξέρῃ κανεὶς τὸν πατέρα του, ὅταν ἀνήκει εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐγκαταλειμμένων παιδιῶν.

Ἡ μικρὴ Μαργαρίτα ἀφῆκε τὰ πρόβατα καὶ τὸ βουνό, γὰρ τὸ φωτεινὸ Παρίσι τὴν εἴλκυε. Ἐγίνε ῥάπτρια καὶ κερδίζει τὴν ζωὴν της ἐντιμα με τὴν δουλειά της. Δὲν εἶναι ἀσθενικὴ, ὅπως τὴν εἶπαν. Εἶναι μόνον κουρασμένη, με μάτια ποῦ ἔστυψαν εἰς τὴν βελόνα πολὺ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ βιβλίον καὶ εἰς τὴν πένα της ὡρες ποῦ θὰ ἐξεκουράζοντο.

Γυναῖκες τὴν ἀνεκάλυψαν, αἱ συντάκτριαι τῆς Vie Heureuse εἰς τὸ Παρίσι. Εἶχαν προκηρύξει ἕνα φιλολογικὸν διαγωνισμόν, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς τὸ τέλος του, ὅταν ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς Octave Mirbeau ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ γνωστοῦ ζωγράφου καὶ φίλου του Francis Jourdain. Τοῦ ἔφερε τὸ χειρόγραφον μυθιστόρημα τῆς Μαργαρίτας Auboux, ποῦ τοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῆ ὁ φίλος του καὶ γνωστὸς συγγραφεὺς Charles Louis Philippe, διὰ νὰ

τὸν παρακαλέσῃ νὰ γράψῃ ἕνα πρόλογον. Ἡ ἀπλότης καὶ ἡ εὐκρίνεια τοῦ ἔργου αὐτοῦ με ἐμάγευσεν, εἶπεν ὁ ζωγράφος. Ὁ Μιρμπὸ τὸ ἐφυλλομέτρησε, ἐδιάβασε δύο τρεῖς σελίδες καὶ ἔμεινε ἐκπληκτός. Ποῖος ἔγραψε τὸ βιβλίον αὐτό; Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ Μαργαρίτα Audoux;

Μία ῥάπτρια, ἀπήντησεν ὁ ζωγράφος.

Μία φιλολογικὴ μεγαλοφυΐα, φίλε μου, καὶ δέχομαι εὐχαρίστως νὰ γράψω τὸν πρόλογον. Συγγρόνως ὑπέβαλε τὸ νέον ἔργον εἰς τὸν διαγωνισμόν τῆς Vie Heureuse. Καὶ ἡ Μαργαρίτα Audoux, αὐτὴ δηλαδὴ ἡ ἡρώς τοῦ βιβλίου Marie-Claire ἐλάμβανε τὸ βραβεῖον τῶν δύο χιλ. τῆς Vie Heureuse.

Ἡ δόξα ἐπεσκέφθη τὴν ταπεινὴν βοσκοπούλαν τοῦ παλαιοῦ καιροῦ συνοδευομένη καὶ ἀπὸ δύο χιλ. φρ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἕνα καλὸ δὲν ἔρχεται ποτε μόνον, ἡ Ἀκαδημία Goncourt βραβεύει τώρα καὶ αὐτὴ τὸ ἴδιο βιβλίον ὡς τὸ καλλίτερον τῆς παραγωγῆς τοῦ 1910 με τὸ εἰς πέντε χιλ. φρ. βραβεῖον.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει τὴν δόξαν τῆς Marie-Claire, εἶναι ὅτι δὲν τῆς τὴν διαμφισβήτησε κανεὶς, διότι ἦτο γυναῖκα, ὅπως συνήθως γίνεται με τὰς ἄλλας γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι κερδίζουν νίκας μετὰ ἀγῶνας πολλοὺς καὶ μακροὺς.

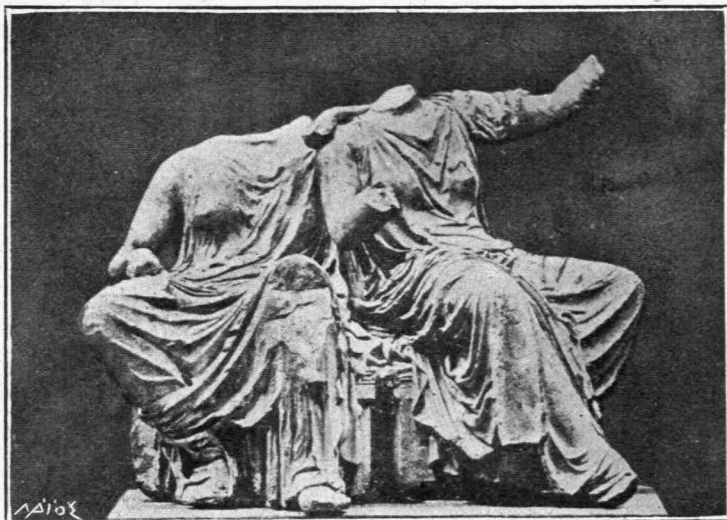
Ἡ Marie-Claire, αὐτὴ δηλ. ἡ συγγραφεὺς εἶπε τὸν πόνον της με πολλὴν εὐκρίνειαν καὶ ἀπλότητα καὶ ἀφῆκε νὰ φανῇ ἡ ἀξία της, χωρὶς νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλην μέθοδον παρά μόνον ὅ,τι τῆς ὑπηγόρευσε τὸ αἶσθημά της. Τὸ ἔργον της ἀριθμεῖ ἤδη πολλὰς ἐκδόσεις, ἔγινεν ἀνάσπαστον, μεταφράζεται δὲ καὶ εἰς ἄλλας γλώσσας.

Ἡ συγγραφεὺς εἶναι δι' αὐτὸ πολὺ εὐτυχῆς, καὶ δέχεται τὴν εὐτυχίαν, ὡς κατὰ ποῦ τῆς ἤξιζε καὶ ποῦ ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ. Μέσα εἰς τόσας μεγαλοφυΐας ποῦ χάνονται, ἴσως διότι δὲν εἴθευραν νὰ εὐρουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ φανοῦν, ἡ διότι δὲν εἶχαν τύχην ἡ Μαργαρίτα Audoux εἶναι ἐξαίρεσις, τὸ αἰσθάνεται καὶ εἶναι εὐχαριστημένη.

Ἦστερα μάλιστα ἀπὸ μίαν ζωὴν ἀθλιότητος παιδικῶν χρόνων, ἐγκαταλείψεως, ἀδικιῶν τῆς τύχης καὶ ἀδικιῶν τῶν δυνατῶν πρὸς τοὺς ἀδυνάτους, ἡ ἱκανοποίησις ἔρχεται ὑπὸ μορφὴν τόσον ποιητικὴν καὶ τόσον συγγρόνως ἐνδοξόν. Τὸ ἔργον της θὰ ὠφελήσῃ πολὺ ὅσας τὰς βιοπαλαιστρίας, διότι ἀποκαλύπτει πράγματα ἄγνωστα καὶ ἀσυμβίβαστα με τὸν σημερινὸν πολιτισμόν.

Παρίσι

ΔΩΡΑ ΠΕΡΥ

Αθήνηρα και Κόρη του 'Ανατολικού ανέμου του Παρθενώνος.
(Ιστορία Καλών Τεχνών Κ. Ζησιού)

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

('Ασπασία και μαθήτριά)

Κλειώ. Προχθές μᾶς εἶπες, 'Ασπασία, ὅτι ὁ 'Ησίοδος εἶνε χωρικός ἀπὸ τὴν 'Ασκραν τῆς Βοιωτίας.

'Ασπασία. Δηλαδή εἶπα ὅτι ἀνετράφη καὶ ἐμεγάλωσε καὶ ἔζησε ἐκεῖ. 'Αλλ' ἐγεννήθη εἰς τὴν Κύμην τῆς Αἰολίδος...

Κλειώ. 'Αλλὰ τότε δὲν εἶναι χωρικός, ἀφοῦ ἡ καταγωγή του εἶνε ἀπὸ τὴν Μικρὰν 'Ασίαν τὴν πολιτισμένην... Εἶνε μᾶλλον γεωργός ἐρασιτέχνης...

'Ασπασία. 'Επιμένω εἰς τὸν χαοκτηρισμὸν μου, παιδί μου, χωρὶς νὰ ἀρνούμαι φυσικά, ὅτι ἐκκλιέργησε ἴσως τὸ πνεῦμά του, περισσύτερον ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ὅτι μὲ τὴν καλλιέργειαν καὶ τῶν δύο κατώρθωσε νὰ γράψῃ ἕνα ἀριστούργημα...

Μυρτώ. 'Αλλ' εἰς μίαν σελίδα τῶν 'Εργων μου ἐφάνη ὅτι ὁ 'Ησίοδος εἶνε ἐξ ἐπαγγέλματος αἰοιδός, ὁ ὅποιος μάλιστα ἔλαβε μέρος καὶ εἰς ποιητικὸν διαγωνισμὸν καὶ ἐβραβεύθη...

'Ασπασία. 'Ὅπως καὶ διὰ τὸν 'Ὀμηρον καὶ διὰ τὸ ἔργον του ὑπάρχουν ἀνακριβεῖς παραδόσεις, ἀπαράλλακτα συμβαίνει καὶ μὲ τὸν 'Ησίοδον. Τὸ εἶδος τῆς ποιήσεώς του δὲν ἐπέτρεπε νὰ λαμβάνει μέρος εἰς διαγωνισμούς, ὡς ἐπίσης εἶνε βέβαιον ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀντίπαλος τοῦ 'Ὀμήρου. 'Εὰν ἔγραψε πρὸ αὐτοῦ ἢ μετ' αὐτόν, τοῦτο εἶνε ἀδύνατον. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ποίησίς του εἶνε μεγάλη, δυνατὴ,

ἔσον μεγάλη, δυνατὴ, ἀνηλεής, κάποτε, εἶνε ἡ φύσις εἰς τὴν ψυχολογίαν τῆς ὁποίας μὲ τόσην διορατικότητά εἰσδύει. Οἱ Θεοὶ ἔχουν μεγάλην θέσιν εἰς τὸ ἔργον του, ὄχι ὅμως ὡς δυνάμεις ποῦ εὐνοοῦν ἀποκλειστικῶς καὶ ὄχι ὠρισμένους ἀνθρώπους. 'Η ἐργασία, ἡ τάξις καὶ ἡ οἰκονομία εἶνε διὰ τὸν 'Ησίοδον οἱ μεγάλοι παράγοντες τῆς εὐτυχίας. Νομίζω ὅτι χωρὶς τὸν 'Ησίοδον οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ τῆς 'Ελλάδος θὰ εἶχαν ἐλαττωθῆ καὶ ξηνητευθῆ ἀπὸ τοὺς τύπους των, ἢ μεταφερθῆ εἰς τὰς πόλεις πρὸς ἐξέυρεσιν πόρων ζωῆς ὀλιγότερον κοπιαστικῆς ἀπὸ τὴν γεωργίαν. 'Ὁ 'Ησίοδος ἠλέκτρισε τὰς ψυχὰς τῶν γεωργῶν μὲ τὴν δύναμιν τῆς τέχνης του, ἐξύπνησε μέσα των τὴν ἔμφυτον πρὸς τὴν γῆν ἀγάπην. ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὰ βάθη τῆς συνειδήσεως κάθε ἀγρότου. Οἱ στίχοι του ἔγειναν ἄρθρον πίστεως, ἕνα εἶδος θρησκείας ἡ ὁποία ἐδίδασκε κυρίως τὴν ἐνεργητικότητα, τὴν δρασίαν, τὴν ἄσκησιν τοῦ σώματος καὶ τοῦ νοῦ μαζῆ, ὄχι ἀπλῶς διὰ τὴν ἐπίδειξιν καλῶν μυῶν καὶ δυνατῶν σωμάτων ὅπως σήμερον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ παραγωγὴν τοῦ μεγάλου πλοῦτου, τὸν ὅποιον κλείει ἡ γῆ διὰ τοὺς ἐργάτας της.

'Ὁ 'Ησίοδος ἠγαπήθη τόσον ἀπὸ τὸν λαόν, διότι ὑπῆρξε πρωτίστως εἰλικρινής καὶ φιλαλήθης, ὅπως οφείλουν νὰ εἶνε οἱ μεγάλοι ποιηταί. Δὲν ἔκρυψεν ὅτι τὸ ἔργον τῶν γεω-

Η ΝΕΜΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΥ
('Εκ τῆς 'Ιστορίας τοῦ Καλῶν Τεχνῶν Κ. Ζησιού)

γών εἶνε κοπιαστικόν, τραχὺ, συχνὰ ἀπογοητευτικόν καὶ ἀχαίριστον. Τὸ ἐζωγράφησε μὲ τραχύτητα, ἀλλὰ καὶ μὲ ὠραιότητα, μὲ πνεῦμα, μὲ δικαίγειν φαντασίας, μὲ αὐστηρὰν σοβαρότητα.

» Ἡ ἀθλιότης τῆς πάλης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ στοιχεῖα ἀποδίδεται τόσον τέλεια, ὥστε δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ μὴ παραδεχθῆ, ὅτι ὁ ἴδιος θὰ ἠσθάνθη τὰς πικρίας καὶ τὰς συγγινήσεις αὐτάς.

Κλειώ. Ὁ Ὅμηρος, Ἀσπασία, ὑπῆρξε ἡρωεὺς, πολεμιστὴς καὶ κατὰ παρόμοιον;..

Ἀσπασία. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος, παιδί μου, ὁ ὅποιος νὰ μᾶς κάμνη νὰ πιστεύωμεν τέτοια πράγματα. Ὁ Ὅμηρος ὑπῆρξεν ἀπλῶς ποιητῆς.

Κλειώ. Ἀλλὰ τότε γιατί μᾶς περιέγραψε τόσον τέλεια τὴν ζωὴν τῶν ἡρώων, τὰς μάχας;

Ἀσπασία. Ἐχεις δίκαιον καὶ βλέπω ὅτι γρήγορα θὰ εἶσαι δυνατὴ συζητήτρια εἰς τὰ μαθήματά μας αὐτά. Ὁ ποιητὴς χωρὶς ἐνίοτε νὰ ἀσχολεῖται εἰς τίποτε ἄλλο, ἐκτός ἀπὸ τὴν ποίησίν του, κατέχει τὰ πλεόν ἀπόρητα μυστικά κάθε τέχνης καὶ κάθε σοφίας. Δι' αὐτὸ ἡ τέχνη τοῦ ποιητοῦ εἶνε δημιουργικὴ. Καὶ ὅσον τὸ ἔργον του εἶνε ἀληθέστερον, τόσον εἶνε καὶ αὐτὸς μεγάλος καὶ ἀληθινὸς ποιητῆς. Ὑποθέτω ὅτι ὁ Ὅμηρος δὲν ἠσθάνθη ποτὲ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του τὴν ἀγωνίαν τῆς μάχης, ἀλλ' οὔτε τὴν νοσταλγίαν ξενητευμένου. Καὶ ἔως μάλιστα γι' αὐτὸ τὰ ἀπέδωκε μὲ τόσην δύναμιν καὶ μὲ τόσην ἀλήθειαν.

Κλειώ. Ὡστε ὁ Ἡσίοδος;...

Ἀσπασία. Πιθανὸν νὰ μὴν εἰργάσθη ποτὲ μὲ τὴν ἀξίνην καὶ νὰ ὑπῆρξεν ἀπλῶς ὁ μεγάλος καὶ ἀληθινὸς ἱεροφάντης τῆς θρησκείας τῆς Δήμητρος.

Κλειώ. Τὸ ἔργον του ἠμποροῦσε νὰ σχετισθῆ μὲ τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια...

Ἀσπασία. Οἱ ἱερεῖς ἐπιβάλλονται μὲ τὰ μυστήρια τῶν, οἱ ποιηταὶ μὲ τοὺς στίχους τῶν. Συχνὰ ὁ ποιητὴς ἐπιβάλλεται περισσότερον ἀπὸ τὸν ἱερέα, καὶ συχνὰ οἱ στίχοι διερμηνεύουσιν ἀληθείας ἀνωτέρων δυνάμεων. Τὰ λόγια τοῦ Ἡσιόδου ἠκούοντο μὲ περισσοτέραν εὐλάβειαν καὶ κατάνυξιν ἀπὸ τοὺς χρησμούς τῶν Θεῶν, καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν χωρικῶν ὁ Ἡσίοδος ὑπῆρξεν ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του μυσταγωγούς.

Καὶ τώρα εἰπέτε μου, ἐδιάβασατε τὰ Ἔργα του καὶ τὰς Ἡμέρας του.

Κλειώ. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο τόσο εὐκόλον,

Ἀσπασία. Δὲν διαβάζονται τόσον γλήγορα ὁ κτακόσιοι στίχοι... Ἐγὼ ἐδιάβασα μόνον τὸ πρῶτο μέρος, τὸ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας! Τί θαυμάσιον πρᾶγμα αἱ διαφοροὶ ἡλικίαι τῆς γῆς. Τί σύντομος καὶ βαθύς χαρακτηρισμός.

» Τὸ ὄνειρον τῆς ἀνθρωπότητος κατὰ τὴν χρυσῆν ἐποχὴν, τῆς ἀνθρωπότητος τῆς εὐτυχημένης, ποῦ ἐζήτησε νὰ κλέψῃ τὸ μυστικὸν τῶν Θεῶν. Καὶ ἔπειτα ἡ γεωργικὴ ἡλικία τοῦ ἀργύρου μὲ τὴν μελαγχολίαν τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῶν δισταγμῶν καὶ ἡ τοῦ χάλυβος μὲ τὴν ἀγρίαν πάλην πρὸς ἐπικράτησιν, καὶ ἔπειτα ἡ ἐποχὴ τῶν ἡρώων καὶ τῶν μεγάλων καὶ θαυμασίων ἐπῶν.

» Μέσα εἰς τοὺς συντόμους αὐτοὺς χαρακτηρισμοὺς κλείεται σφικτὰ, δυνατὰ, αὐτὴ ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, αὐτὴ ἡ ζωὴ τῆς ἐξελίξεως τῶν κοινωνιῶν. Ὅλας αὐτάς τὰς ἐποχὰς νομίζει κανεὶς ὅτι τὰς ἐζήσε, τὰς ἠσθάνθη, τὰς ἀπήλαυσε.

Ἀσπασία. Πῶς χαίρομαι νὰ σ' ἀκούω, Κλειώ. Ὅταν ὑπανδρευθῆς πρέπει νὰ διδῆς καὶ σὺ μάθημα εἰς τὸ πλούσιον μέγαρον τοῦ Κλεοβούλου. Εἶπέ μου, Κλειώ, τὸ γενικὸν συμπέρασμα σου ἀπὸ τοὺς στίχους τούτους.

Κλειώ. Ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἐδημιούργησε μόνη τῆς τὴν δυστυχίαν τῆς. Ὅτι ἀρχικῶς αἱ φιλονικίαι μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ Θεῶν ἔγιναν ἡ πρώτη αἰτία τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν. Ὁ Ζεὺς ἐκδικούμενος τὸν Προμηθεά, ἐγέμισε τὴν γῆν μὲ ἀθλιότητα, τὰς ὁποίας οἱ ἀνθρωποὶ πολλαπλασιάζουν.

Ἀσπασία. Νομίζω ὅτι μένεις πολὺ εἰς τοὺς τύπους, παιδί μου. Τὸ ποίημα αὐτὸ τοῦ Ἡσιόδου συνοψίζεται εἰς δύο λέξεις εἰς: τὸν νόμον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐργασίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπορρέει κάθε εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου. Εὐθὺς ποῦ ὁ νόμος αὐτὸς εἶτε ἐν μέρει, εἶτε εἰς τὸ σύνολόν του δὲν ἐφαρμόζεται, ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου καταρρέει. Πλούσιος ἢ πτωχὸς ὁ ἀδικῶν καὶ ὁ ὀκνηρὸς, ἀργὰ ἢ γρήγορα τιμωρεῖται.

Μελπομένη. Ἀλλὰ γιατί τότε κάμνει τόσας περιγραφὰς τῶν Θεῶν καὶ γιατί λέγει ὅτι ὁ Ζεὺς ἔχει τριάντα χιλιάδας ἀθηνάτους καὶ ἀοράτους φύλακας ποῦ περιέρχονται διαρκῶς τὴν γῆν;...

Ἀσπασία. Διότι ὁ ποιητὴς θέτει ὡς βᾶσιν τὴν θρησκευτικὴν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς ἀποδέχεται χωρὶς συζήτησιν. Φυσικὰ καὶ ὁ ἴδιος ποτισμένος, ὅπως εἶνε ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν παράδοσιν μεταδίδει εἰς τοὺς στίχους του τὴν ἀρέλειαν καὶ τὴν δραματικότητά τῆς

θείας δικαιοσύνης, μὲ πολλὴν ἀλήθειαν παρεμένη ἀπὸ τὴν γύρω του ζωὴν. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι τώρα ὅπως καὶ τότε οἱ θεοὶ μας εἰς τὰς συναλλαγὰς τῶν μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐγίνοντο ἀνθρωποὶ.

Ναυτικὰ ἢ Φιλόραχος

Ἡ ΘΥΣΙΑ

B'.

— Ἐπειτα τί ἀπέγεινε;

— Ἐρχεται ἡ σειρὰ τοῦ ἀνδρός.

— Τοῦ ἀνδρός;

— Ναὶ ἄκουσε. Ἀδιαθέτησα γιὰ κάμποσες ἡμέρες καὶ δὲν ἐπῆγα εἰς τῆς Κας Κ. Μία βραδεία εἰς τὰς ἐπτὰ ἡ ὥρα, μοῦ ἀναγγέλλουν τὸν Κον Κ.

Ἔμεινα ἐκπληκτος. Ὁ Κον Κ. ποτὲ δὲν μὲ εἶχεν ἐπισκεφθῆ, ἦρχισα νὰ φοβοῦμαι καὶ διέταξα ἀμέσως νὰ τὸν δεχθῶν. Ἄκουσε τὸν διάλογόν μας.

— «Θὰ σὰς φαίνεται παράξενον, Δεσποινίς, ἀνὰ μὲ βλέπετε ἐδῶ καὶ αὐτὴν τὴν ὥραν μάαλιστα, ἀλλ' ἐρχομαι νὰ σὰς πάρω νὰ γευματίσετε μαζί μου. . . . Σὰς φαίνεται παράξενον;

— «Πολὺ παράξενον.»

— «Θέλω νὰ γίνετε μάρτυς μιᾶς σκηνῆς μεταξὺ τῆς γυναικὸς μου καὶ ἐμοῦ.»

— «Τώρα δὲν καταλαμβάνω πλέον τίποτε.»

— «Ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τὸ σπῆτι μου πρὸ «ὀλίγων ἡμερῶν ἐξέχασα τὸ μαστοῦνι μου καὶ ἐπέστρεψα ὕστερα ἀπὸ λίγο νὰ τὸ πάρω. «Ἐμαθα ὅτι ἦσθε μὲ τὴν Ἑλλην καὶ ἠροδόμην νὰ σὰς χαιρετήσω, ὅταν ἄκουσα τρομερὰς φωνάς. Ἐστάθηκα χωρὶς νὰ ἔχω στήν ἀρχὴ σκοπὸ ν' ἀκούσω τί ἐλέγατε κατόπιν «ὅμως ἀπὸ μιὰ λέξι, ἐκεντήθη ἡ περιέργειά μου καὶ χωρὶς σχεδὸν νὰ τὸ θέλω ἤκουσα «**ὀλην σας τὴν ὀμιλίαν** :»

— «Ἔ λοιπόν;» — εἶπα ἐγὼ ἀγωνιώσα.

— «Λοιπὸν θέλω νὰ εἴσθε ἀπόψε μαζί μου, γιὰ νὰ ἰδῆτε τί εἶμαι ἱκανὸς νὰ κάνω, τώρα «ποῦ κατάλαβα τί ἐκρυπτε μέσα τῆς ἡ γυναικᾶ μου τόσον καιρόν. Σὰς παρακαλῶ θερμῶς «μὴν ἀρνηθῆτε.

— «Μὰ τί σκοπεύετε νὰ κάνετε; φοβοῦμαι.»

— «Ὅχι μὴ τρομάζετε διόλου· ἡ φίλη σας «θὰ γίνῃ εὐτυχής. Ἐμπρός, ἐτοιμασθῆτε σὰς «περιμένω.»

— Τὸ εἶπε αὐτὸ μὲ τόσον ἐπιβλητικὸν τόνον, ὥστε δὲν μπόρεσα νὰ ἀντιτείνω. Ἔβαλα τὸ καπέλλο μου καὶ ἐφύγαμεν. Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τῆς Ἑλλης τὴν ἠύραμεν εἰς τὴν τραπεζαρίαν ἡσυχωτάτην, μὲ ὕφος τόσον εὐτυχισμένον, ποῦ μοῦ ἦταν ἀδύνατον νὰ πιστεύσω ὅτι εἶχα μπροστά μου τὴν ἴδια γυναῖκα, ποῦ εἶχα ἀφήσει πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Ἐξεπλάγη ποῦ μὲ εἶδε μαζί με τὸν ἀνδρα τῆς, ὁ ὅποιος ὅμως ἀμέσως τῆς εἶπε.

— «Ἄκουσε Ἑλλη, ἔχω νὰ σοῦ πῶ ἀπόψε «κάτι τι ἀπροσδόκητον, καὶ ἤθελα νὰ εἶναι «παροῦσα ἡ μόνη σου φίλη, γι' αὐτὸ ἐπῆγα «καὶ τὴν ἔφερα.

Ἡ Ἑλλη ἐμειδίασε πολὺ ἡσυχα καὶ ἀπήνητησεν ὅτι ἦταν περιεργὴ ν' ἀκούσῃ αὐτὸ τὸ ἀπροσδόκητον. Μετὰ τὸ φαγητὸν ἠῆρε ἀφορμὴν ὁ Κον Κ. καὶ ἀπεμάρκωνε τὴν Ἑλλην γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ τότε μοῦ λέγει.

«Κυρία Μαρία, θὰ μοῦ δώσετε τὸν λόγον «σας ὅτι δὲν θὰ μιλήσετε διόλου σὲ ὅ,τι θὰ «πῶ. Εἶναι γιὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς φίλης σας. «Πρέπει δὲ ἐπίσης νὰ μοῦ ὀρκισθῆτε ὅτι ποτέ, «ἀκούετε, ποτέ δὲν θὰ μάθῃ ἡ Ἑλλη, ὅτι ἐγὼ «ἀγνωρίζω τὴν ἐκμυστήρευσιν ποῦ σὰς ἔκανε, «ἄλλως μορεῖτε νὰ πάρετε μεγάλην εὐθύνην «ἐπάνω σας, θυμᾶσθε τί σὰς εἶπε. . . . Ἄν τὴν «προδώσετε θὰ σκοτωθῆ.»

Τοῦ ἔδωσα τὸν λόγον μου καὶ ἡ Ἑλλη ἐπέστρεψε μετ' ὀλίγον. Τώρα πρέπει πάλιν αὐτολεξεῖ νὰ σοῦ διηγηθῶ τί ἐλέχθη κατόπιν.

— Περιμένω ἀνυπομόνως τὸ τέλος.

— «Δὲν μ' ἐρωτᾶς λοιπὸν, Ἑλλη, τί ἔχω νὰ «σοῦ πῶ;»

«Ἠρώτησεν ὁ Κ. Κ.

«Περιμένω» ἀπήνητησεν ἡ Ἑλλη.— «Φαίανεσαι πολὺ ἀδιάφορη, γιατί δὲν φαντάζεσαι «τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνακοινώσεώς μου.» Ἐκεῖνη τὸν ἐκύτταξε τότε μὲ περιέργειαν.

— «Ἐχω μίαν πρότασιν νὰ σοῦ κάνω, ἡ «μᾶλλον μίαν ἀπόφασίν μου νὰ σοῦ ἀναγαγεῖλω.

— «Ἀπόφασίν σου;»

— «Ναὶ. . . . θὰ χωρίσωμεν.

Ἡ Ἑλλη δὲν μπόρεσε νὰ καταστείλῃ κίνημα ταραχῆς, χωρὶς ὅμως ν' ἀπαντήσῃ.

— «Θὰ χωρίσωμεν, ἐξηκολούθησεν ὁ Κ. «καὶ ἐλπίζω πῶς δὲν θὰ φέρῃς ἀντίρρησην, «ὅταν σοῦ εἰπῶ τοὺς λόγους.»

Ἡ Ἑλλη τότε μοῦ ἔρριψε κερανοβόλον βλέμμα, ἀλλ' ἀμέσως ὁ Κ. εἶπε. . . .

«Γιατί κυττάξεις τὴν φίλην σου; αὐτὴ δὲν ἀγνωρίζει ἀπολύτως τίποτε, ἤθελα ὅμως νὰ «εἶναι παροῦσα, γιατί εἰς σπουδαῖα γεγονότα

«χρειάζονται πάντοτε μάρτυρες, εις τὴν μητέρα σου τὸ λὲς κατόπιν μὲ τρόπον. Λοιπὸν, ἡ ἀφορμὴ, ποῦ θέλω νὰ χωρίσωμεν εἶναι . . . «ὅτι ἀγαπῶ ἄλλη γυναῖκα . . . ἐπρωτίμησα νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν, ἀντὶ νὰ σὲ ἀπατώ . . . «Ἐπειδὴ γνωρίζω τὴν **μεγάλην σου ὑπερηφάνειαν**—καὶ αὐτὸ τὸ ἐτόνισε—ὑπέθεσα ὅτι «δὲν θὰ σοῦ κοστίσῃ αὐτό, ποῦ σοῦ λέω, γιὰ αὐτὴ ἡ ὁμολογία μου θὰ σβύσῃ ἀμέσως «τὴν ἀγάπην σου πρὸς ἐμένα . . . ἔχω δίκην;»

Ἐν ᾧ τῆς ἔλεγεν ὅλα αὐτὰ, τὴν παρετήρει ἀτενωῶς καὶ δὲν τοῦ διέφυγεν ἡ ἔκφρασις τῆς ἀπείρου χαρᾶς, τὴν ὁποίαν ματαίως ἐπροσπάθησε νὰ κρύψῃ ἡ Ἑλλη, ἡ ὁποία ἐξηκολούθει νὰ σιωπᾷ.

— «Δὲν λὲς τίποτε; δὲν ἀπαντᾷς; δὲν ἐκτιμᾷς τοῦλάχιστον τὴν **εἰλικρινειάν μου**; . . . ἴσως ὅμως σκέπτεσαι ὅτι εἶναι καλλίτερα νὰ κρύβῃ κανεὶς τὰ αἰσθημάτα του, ἀντὶ νὰ τὰ ὁμολογῇ . . . »

Ἡ Ἑλλη μὲ παρετήρησε πάλιν μὲ παραδόξον βλέμμα, ἐνόμισε, ἴσως πρὸς στιγμὴν ὅτι τὴν εἶχα προδώσει· ἡ ἔκφρασις μου ὅμως ἦτο τόσο ἀθώα, φαίνεται—καὶ δικαίως—ὥστε ἠσύχασε καὶ ἀπεφάσισε τέλος ν' ἀπαντήσῃ.

— «Καὶ πρὸ πόσου καιροῦ τὴν ἀγαπᾷς αὐτὴ τὴ γυναῖκα;»

— «Ἐνα χρόνο.»

— «Ἄ! καὶ εἶναι ἀνύπανδρη;»

— «Αὐτὸ δὲν σὲ ἐνδιαφέρει . . . Λοιπὸν ἀπὸ αὐριον ἀρχίζομεν τὰς ἐνεργείας μας διὰ τὸ διαζύγιον . . . σύμφωνοι;»

— «Σύμφωνοι.»

Ἐσηκώθη τότε ὁ κ. Κ. καὶ μᾶς εἶπεν ὅτι θὰ ἔβγαινε νὰ κάνῃ μιὰ βόλτα καὶ θὰ ἐπέστρεφε γιὰ νὰ μὲ συνοδεύσῃ σπῆτι μου. Δὲν φαντάζεσαι, Δέσποινα, σὲ ποίαν κατάστασιν εὐρισκόμην, ἔτρεμα ὅλη ἀπὸ συγκίνησι, δὲν ἤξευρα, ἂν ἔπρεπε νὰ πῶ εἰς τὴν Ἑλλην τὴν ἀλήθειαν ἢ ὄχι, ἀπεφάσισα ὅμως νὰ σκεφθῶ καλλίτερα, προτοῦ νὰ κάνω κανὲν κίνημα.

Μόλις ἡ Ἑλλη ἐβεβαιώθη ὅτι ἔφυγεν ὁ Κ., ἔπεσεν ἐπάνω μου μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ μοῦ λέγει:

— «Ὁ Θεὸς μοῦ ἔστειλε αὐτὴ τὴν εὐτυχίαν νὰ ἔλθουν τὰ πράγματα τόσο βολικά. Βλέπετε λοιπὸν τί ἄνθρωπος ἦτο, ὅχι μόνον μοῦ «κατέστρεψε ὅλη μου τὴ ζωὴ, μὲ ἐστέρησε κάθε «χαρᾶς, μοῦ ἔσβυσε τὴν νεότητά μου, ἀλλὰ καὶ μὲ παρέβλεψε . . . »

«Τί λὲς; γιατί δὲν ἀπαντᾷς;

Ἐννοεῖς ὅτι ἐγὼ αἰσθανόμην τέτοια φοβερὰ λύπη γιὰ τὴ θυσία τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου ἀν-

θρώπου, τὸν ὁποῖον τόσο παρεξηγοῦσεν ἡ Ἑλλη. ὥστε ἡ φωνὴ μου ἐπνίγετο.

Μοῦ ἤλθε ἀκατανίκητος ἐπιθυμία νὰ τῆς τὰ μαρτυρῶσα ὅλα, ἀλλ' ἀνεχαιτίσθην καὶ πάλιν, σκεπτομένη τὰ ἀποτελέσματα. Ἄφ' οὗ ἔβλεπεν ἡ Ἑλλη ὅτι δὲν ἀπαντῶ μοῦ ἐφώναζεν ἕξαλλος.

— «Μήπως τὸν λυπᾶσαι; ἔ; ἔτσι φαίνεται, ἀφ' οὗ ἔχασες τὴν ὁμιλίαν σου.»

Τότε κατέβαλα μεγάλη προσπάθεια, γιὰ νὰ τῆς ἀπαντήσω ὅτι ἐπὶ τέλος τὸ διαζύγιον δὲν εἶναι ποτὲ εὐχάριστον πράγμα: «δὲν μ' ἀγαπᾷς λοιπὸν διόλου, δὲν σκέπτεσαι ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ζήσω καὶ ἐγὼ τώρα, ναὶ θὰ ζήσω;»

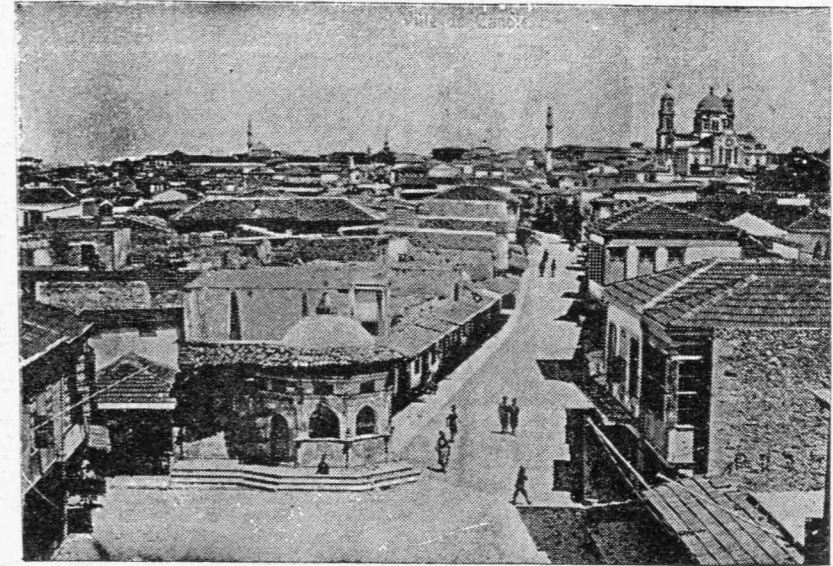
— «Μὰ, τῆς λέω, πῶς ἡ ὑπερηφάνειά σου καὶ ἡ φιλοτιμία σου τώρα δὲν προσβάλλονται, ἀφ' οὗ σοῦ λέγει κατὰ πρόσωπον ὁ ἄνδρας σου, ὅτι ἀγαπᾷ ἄλλην;»

— «Δὲν κατάλαβες ἀκόμη τί εἶδους ὑπερηφάνειαν ἔχω. Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ μὲ «νομιζοῦν μὲ θέλησιν ἀκράδαντον, εἶναι ἀνόητον αὐτό, ἔστω, ἀλλὰ κάθε ἄνθρωπος ἔχει «τὰς ἀδυναμίας του. Τώρα, ἂν π. χ. ἀγαποῦσα τὸν ἄνδρα μου, βεβαίως θὰ ὑπέφερα «πολὺ καὶ γι' αὐτά, ποῦ μοῦ εἶπε, ἀλλ' ἀφ' οὗ τὸν μισῶ, τί μ' ἐνδιαφέρει; θὰ ἀνακτήσω «τὴν ἐλευθερίαν μου, θ' ἀναγεννηθῶ, θὰ πετάξω ἀπὸ τὸ κλουβί μου, σὺν τῇ πουλάκῃ «καὶ ὅλα αὐτά, χωρὶς νὰ τὸ προτείνω ἐγὼ· τὰ «ἄδικα θὰ εἶναι εἰς τὸ μέρος του, ἐπομένως «τίποτε δὲν θὰ μοῦ πιέσῃ τὴν καρδιά μου.»

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ μᾶς διέκοψεν ὁ ἄνδρας τῆς, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεφε Μόλις ἐβγήκαμεν εἰς τὸν δρόμον, ἄρχισα νὰ τὸν παρακαλῶ θερμῶς νὰ μὲ λύσῃ ἀπὸ τὸν ὄρκον μου καὶ τὸν ἐβεβαίωνα ὅτι, ὅταν ἡ Ἑλλη ἐμάνθανε τὴν τρομερὰ θυσία του θὰ συνήρχετο, θὰ τὸν ἐθανύμαζε καὶ ἡ ζωὴ του θὰ ἐγένετο εὐτυχισμένη ἀφ' οὗ θὰ ἐξέλιπε πλέον κάθε παρενόησις μεταξύ των. Ἐπρεπε νὰ τὸν ἤκουες, Δέσποινα, ὅταν μοῦ ἀπήντησε μ' ἐκείνη τὴν σβυσμένη φωνή, καὶ μὲ ἐκεῖνο τὸν φοβερὸ σιγαλὸ λυγμὸ, ποῦ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στήθος του!

Τὰ λόγια του τὰ θυμοῦμαι ὅλα ἀπ' ἔξω.

— «Ἄν τὸ κάνετε αὐτό, δὲν θὰ ζήσω οὔτε «μιὰ στιγμὴ. Δὲν καταλαμβάνετε ὅτι ἡ καρδιά «τῆς Ἑλλῆς δὲν μπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ γιὰ μένα; «μὲ ἐμίσησε παρὰ πολλὰ χρόνια γιὰ νὰ μπορέσῃ σὲ μιὰ στιγμὴ νὰ σβύσῃ αὐτὸ τὸ μῖσος «της. Ἄφῃστε τὴν νὰ ἀπολαύσῃ τώρα τὴν «εὐτυχίαν· δὲν εἶδατε τὸ πρόσωπό της, ὅταν «τῆς εἶπα γιὰ τὸ χωρισμὸ; ἔλαμψεν ὁλόκληρο, αὐτὸ καὶ μόνον μὲ ἐπαρηγόρησε γιὰ τὴ «μεγάλῃ μου θυσία. Θυσία ναί, γιατί τὴν

Τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης

ἀγαπῶ μὲ ὅλη τὴν σφοδρότητα τῶν πρώτων «ἡμερῶν, καὶ ἂν τὴν ἐκλείσει, ὅπως, λέγει, τὸ «ἄεκα, γιατί δὲν κατάλαβα ὅτι τόσο πολὺ τὴν «ἐπείραζεν αὐτό. Μήπως εἶπε ποτὲ τίποτε; «μήπως ἐφάνη, ἔστω καὶ τὸ παραμικρὸν νέ- «φος εἰς τὸ πρόσωπόν της; πάντοτε ἤσυχη, «εὐχαριστημένη, χαρούμενη. Ἴσως ἔπρεπε νὰ «τὴν μελετήσω περισσότερο . . . δὲν ἤξεύρω . . . «πιθανὸν νὰ εἶμαι ἀνίκανος, γιὰ νὰ δώσω τὴν «εὐτυχίαν—ἀλλὰ νά, τέος πάντων, ποῦ τῆς «τὴν δίδω τώρα μὲ θυσίαν τῆς ὑπάρξεώς μου, «ἀλλὰ δὲν πειράζει . . . Πῶς ὑποφέρω . . . «δὲν φαντάζεσθε.

— Δὲν μπορούσα νὰ κρατήσω τὰ δάκρυά μου καὶ τότε τοῦ εἶπα.

«Τέλος πάντων, ἀφ' οὗ χωρίσετε καὶ ἀπεράσῃ ὀλίγος καιρὸς, μπορῶ νὰ τῆς πῶ τί «ἐκάνατε γιὰ κείνην, δὲν θέλω νὰ μείνῃ μὲ «τὴν κακὴν ἰδέα γιὰ σᾶς, εἶναι τρομερὸν αὐτό!

— «Ὅχι ποτέ, μοῦ ἐφώναζεν ἀγρίως, τί «θέλετε; νὰ τῆς πάρω πίσω τὴν εὐτυχίαν ποῦ «τῆς δίδω; δὲν καταλαμβάνετε ὅτι ὅταν μάθῃ «ὅλα αὐτὰ θὰ λυπηθῇ καὶ δὲν θέλω, δὲν ἐν- «νοῶ νὰ τῆς δώσω πλέον καμμιά λύπη; ἀρ- «κετὰς τῆς ἐπροξένησα ἕως τώρα. Κυρία Μα- «ρία, ἂν μὲ συμπαθῆτε, ἂν μὲ συμπονήτε «ὀλίγον, θὰ κάνετε ὅ,τι σᾶς λέω, ἄλλως θὰ

«ὑποθέσω ὅτι εἰσθε σκληρὰ καὶ θέλετε νὰ μὲ «βασανίσετε.»

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόρταν τοῦ σπητιοῦ μου καὶ τὸν ἀπεχαιρέτησα γιὰ τελευταία φορὰ μ' ἓνα βαθὺ πόνον μὲς τῇ καρδίᾳ μου . . . Καὶ σὺ βλέπω κλαῖς;

— Μὲ συνεκίνησε τρομερὰ αὐτὴ ἡ ἱστορία καὶ . . . τὴν ἀντιπαθῶ τὴ φίλη σου, ναί, τὴν ἀντιπαθῶ. Νὰ ἔχῃ τέτοιο ἄνδρα κοντά της καὶ νὰ μὴ μπορέσῃ νὰ τὸν καταλάβῃ καὶ νὰ τὸν ἐκτιμήσῃ. Εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ τῆς ἔκανε ὅ,τι τοῦ ἐζητοῦσε ἂν τοῦ τῶλεγε. **ὑπερηφάνεια** αὐτὸ εἶναι τρέλλα, **σωστὴ** τρέλλα. Εἶχεν ἀπαίτησι νὰ τὴν ψυχολογήσῃ αὐτὸς ποῖο βαθειά, ἀλλὰ γατὶ καὶ αὐτὴ δὲν τὸν ψυχολογοῦσε; γιατί τὸν παρεγνώρισε σ' αὐτὸ τὸ βαθμὸ; Ἄ! εὐτυχῶς, γιὰ τοὺς ἄνδρας δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον πολλὰ τέτοια γυναικεῖα κεφάλια . . .

Καὶ τώρα λοιπὸν τί γίνονται καὶ οἱ δύο;

— Αὐτὴ χαιρετᾷ τὴ ζωὴ της, καὶ αὐτὸς ταξιδεύει ἀπὸ τότε, ἀλλὰ καθὼς μοῦ εἶπαν, ἡ λύπη του εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε κατήτησεν ἀγνώριστος καὶ ὅσοι τὸν βλέπουν τὸν λυποῦνται μὲ ὅλη τους τὴν ψυχὴν.

Σκίζουν τὰ βάρη τούρανοῦ, τὰ μυστικά,
τῶν ἀστεριῶν οἱ φλογισμένοι δρόμοι,
τοὺς ἔχουν ἐκεῖ γράψει χέρια θεϊκά
γιὰ τίς ψυχές, ποῦ κελαιδοῦν ἀκόμη.

Καὶ νά! στήν ἀστροστολίστην αὐτὴν ἑρμιά.
στὰ σκοτεινὰ μεσάνυχτα ἐκεῖ πέρα,
πέρνει κρυφὰ τὸ δρόμο της ἡ καθεμιὰ
τῶν ἀστρῶν ταξιδεύτρα περιστέρα.

Ποῦ πᾶν οἱ δρόμοι, κ' ἡ περήφανες ψυχές
τί θέλουνε στὰ φοβερά ταξείδια;
—Κατάμαυρ' εἶν' ἡ νύχτα κ' εἶστε μοναχές,
τᾶστρα σφυρίζουν γύρω σας σὰν φείδια

Καὶ σὰς παραμονεύουν, ἄγρυπνα θεριά,
Ἄρκτοι, Σκόρπιοι, Λειοντάρια καὶ Καρκῖνοι,
ποῦ τοῦ φυλάγουν τὰ μυστήρια τὰ βαρεῖα
μεσ' στήν προδότρα του βουβὴ γαλήνη.

—Ἐέρω κ' ἐγὼ τὴ λαύρ' αὐτὴ τὴ μυστικὴ
ἡ καθεμιὰ τους σὲ κολάσων βάρη,
σὲ παραδείσους μαγικούς γυρεύει ἐκεῖ
τῶναιρο, ποῦ τὴ μάγεψε κ' ἐχάρη!

—Ἄ! ν' ἀντικρύσουνε τὴν ἀπλαστὴ Ὠμορφιά
καὶ νὰ μεθύσουν ἀπὸ Φῶς κ' Ἀλήθεια!
—Ψυχές δυστυχημένες, τᾶστρα εἶνε καρφιά
καὶ σὰς ξεσκίζουσε τᾶφράτα στήθεια!

Μορφιά κ' Ἀλήθεια, —μαῦρα ὄνειράτα, τρανὰ,
ποῦ μᾶς γεννάει ἡ φαντασία ἡ ψεύτρα,
ἡ φαντασία ἡ σπλαγγνική, ποῦ μᾶς πλανᾷ,
παντοτεινὴ τῶν ἀστρῶν ταξιδεύτρα!

Ἐέρω κ' ἐγὼ τὴ λαύρ' αὐτὴ τὴ μυστικὴ
μὰ τούρανοῦ δὲ με τραβοῦν οἱ δρόμοι,
δὲ με τραβοῦνε πλέον κατὰ τᾶστρα ἐκεῖ,
ἀλήθειες, κ' ὠμορφιές καὶ φῶς καὶ νόμοι!

Μόνο τὸ βράδυ βράδυ, κάτου, μοναχὴ,
ἔταν σημαίνη στὸ χωριὸ ἡ καμπάνα,
καὶ στὸ στερνὸ φωνάζει καθεμιὰ ψυχὴ,
τὴν ὄρα, ποῦ τὰ γιόκλημα ἀπ' τὴ δρόα

γλυκὰ σοῦ ραίνει τοὺς ἀνθούς του στὰ μαλλιά
κ' ἐσὺ με συλλογᾶσαι φοβισμένα,
ἐγὼ ἀγαπῶ καὶ πέρνω ἀπ' τὴν ἀκρογιαλιὰ
τὸ δρόμο, ποῦ με φέρν' ἴσια σ' ἐσένα!

(Ἀπὸ τὰ Μαῦρα Κρίνα τοῦ κ. Ἀγγ. Θ. Σημηριώτου)

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι τῆς τουαλέττας,
εὐρίσκετο ἓνα γράμμα ἀνοικτο, καὶ ἡδύνατό
τις καὶ ἀπὸ μακρὰν ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ ἰδιότρο-
πον γράψιμον τῆς Δώρας. Ὁ πόλεμος ἔκαμε
τοὺς Sant-Anna ν' ἀργήσουν τὴν ἀναχώρησίν
των ἀπὸ τὴν Ρώμην, καὶ δὲν ἤλθον εἰς τὴν
Ἀμερικὴν παρὰ εἰς τὸ τέλος Αὐγούστου.
Ἀμέσως ἐπῆγαν εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπου ἐπέρα-
σαν τὸν Σεπτέμβριον καὶ τὸν Ὀκτώβριον. Ἡ
κόμισσα εἶχε ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Νέαν Ὑόρ-
κην τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καὶ ἀμέσως ἀνήγγειλε
τὴν ἐπίσκεψίν της εἰς τὴν κ. Ρονάλδου διὰ
τὸ ἀπόγευμα. Ἡ Ἑλένη τὴν ἐπερίμενε μὲ
ἄποιαν συγκίνησιν καὶ μὲ μεγάλην περιέρ-
γειαν. Ὅταν ἐσήμαινεν τέσσερες ἓνα κτύπημα
δυνατό, τὸ ὅποσον ἡδύνατο ν' ἀναγνωρίσῃ με-
ταξὺ χιλίων, ἠκούσθη εἰς τὴν πόρτα καὶ κατὰ
τὴν παλαιάν της συνήθειαν ἡ Δώρα ἀμέσως
ὤρμησε εἰς τὸ δωμάτιον.

— Ἐγὼ εἶμαι! ἐγὼ εἶμαι!

— Dody!

Τὸ ὑποκοριστικὸν αὐτό, τὸ τρυφερὸν καὶ οἰ-
κετὸν ἤλθε φυσικὰ εἰς τὸ στόμα τῆς Ἑλένης.
Αἱ δύο γυναῖκες ἐφιλήθησαν μὲ χαρὰν ἀλη-
θινῆς φιλίας, ἔπειτα ἐκυτάχθησαν μέσα εἰς
τὰ ἄμματα ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα.

— Εἶμαι τόσο εὐχαριστημένη! ὅπου σὲ
ἐπαναβλέπω, εἶπε ἡ κόμισσα.

— Λοιπὸν τὰ μεγαλεῖα δὲν σὲ ἔκαμαν νὰ
ξεχάσῃς τὴν φίλην σου;

Ἡ Δώρα ἐσήκωσε τοὺς ὤμους. Ὅχι, ὄχι...
ἡ ματαιοδοξία μου φαίνεται μεγάλη, ἀπε-
κρίθη μειδιῶσα, ἀλλὰ ἔχει πολὺ ὀλίγον βάθος·
δὲν φθάνει ποτὲ ἕως τὴν καρδιά.

— Τόσο τὸ καλλίτερον! Τὸ γράμμα σου
μοῦ προξένησε εὐχάριστον ἐκπληξίν: δὲν σὲ
ἐπερίμενα παρὰ τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα.

— Ὁ καιρὸς ἐχάλασε πολὺ διὰ νὰ μείνω-
μεν περισσότερο εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ὁ Λέλο
ἐδέχθηκε μιὰ τελευταίαν πρόσκλησιν εἰς τὸ
κυνῆγι, ἐγὼ μαζὴ μὲ τὴν μαμὰ ἤλθαμεν
πρῶται. Θὰ τὴν ἴδῃς ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον. Θὰ
σοῦ φέρῃ τὸ Βεβέ. Βιάζομαι νὰ σοῦ τὸ πα-
ρουσιάζω, εἶνε τόσο ὠραῖο ὥστε νὰ τὸ ζηλεύσῃ
καὶ βασιλίση.

— Δὲν ὑπέφερον ἀπὸ τὸ ταξεῖδι καὶ τὴν
ἀλλαγὴν τοῦ κλίματος;

— Ὅχι, εὐτυχῶς! Δὲν ξέρεις πόσον τοῦ

εἶμαι δι' αὐτὸ εὐγνώμων. Ἐὰν τοῦ συνέβαινε
τίποτε, οἱ Sant-Anna ποτὲ δὲν θὰ μοῦ τὸ
συγχαροῦσαν. Ἀλλὰ μετέβαλλες ὅλα ἐδῶ!
εἶπε ἡ κόμισσα κυττάζουσα δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

— Ὅταν κανεὶς γερνάη εἶνε φρόνιμον νὰ
ἔχη περιβάλλον πλέον σοβαρὸν.

— Γερασμένη σύ! Εἶσαι θαυμασιωτέρα ἀπὸ
κάθε ἄλλην φορὰν.

Ἐπειτα παρετήρησεν ἕξαφνα τὸν πίνακα
τοῦ Βιλλή Γρέυ.

— Ἰδοῦ, ἡ Τρέλλα τῆς Τιτάνιας! Διὰ νὰ
ἔχη εἰς τὸ σπῆτι της εἰκόνα τοιαύτης ὑποθέ-
σεως, πρέπει μιὰ γυναῖκα νὰ ἔχη καθὼς σύ
σύζυγον ὅλως διόλου ἀνώτερον τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων. Πολλοὶ θὰ τὸ ἐξελάμβανον ὡς ὠραίαν
σάτυραν!

— Ἀληθινά! εἶπεν ἡ Ἑλένη μειδιῶσα.

Ἡ Δώρα ἔβγαλε τὴν ζακέττα της, τὰ γάν-
τια της, τὰ ἔρριψεν ἐπάνω εἰς ἓνα καναπέ καὶ
ἤλθε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν κουνητὴν πολυθρό-
ναν τῆς κ. Ρονάλδου.

— Τὸ ἀγαπητὸ κάθισμα! — εἶπε χαϊδεύου-
σα καὶ σφίγγουσα μὲ τὰ χέρια της τὰ πλάγια
τοῦ εὐνοουμένου καθίσματος. — Ποτὲ δὲν ἤθρα
ἄλλο τόσο ἀναπαυτικόν.

Ἡ Ἑλένη εἶχεν ἀναλάβει τὴν θέσιν της
ἐμπρὸς εἰς τὴν τουαλέτταν της.

— Πές μου νέα, γιὰ τὸν Ἑρρίκο, εἶπεν ἡ
κόμισσα. Πῶς πάει τὸ πόδι του;

— Εὐτυχῶς καλὰ... Εἶχα τόσο φρονηθῆ
πῶς θὰ τὸ ἔχανε!

— Ὅ! σὲ βεβαιῶν ὅτι συνεμερίσθηκα ἀλη-
θινὰ τὴν ἀνησυχίαν σου. Ἐφανταζόμουν τί φο-
βερόν θὰ ἦτο δι' αὐτὸν ὅπου εἶνε τόσο ἐνε-
ργητικὸς! Τὸν ἔβλεπα ἀκρωτηριασμένον, κατα-
δικασμένον νὰ περπατῇ μὲ τὴν βοήθειαν ἄλ-
λων καὶ αὐτὸ μοῦ εἶχε γίνῃ ἐφιάλτης. Τὴν
ἡμέραν ὅπου μᾶς ἐτηλεγράφησες ὅτι κάθε φό-
βος ἀκρωτηριάσεως ἐξέλειπε, ἐξεφώνησα ἀπὸ
χαρὰ.

— Φαντάσου ἐμέ! ἐπέρασα ἀπὸ φοβερὸς
στενοχωρίας καὶ ἐκπλήττομαι ὅτι δὲν ἔχω
ἄτπρα μαλλιά.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν, ἡ καμαριέρα ἀνήγγειλε
ὅτι τὸ τσάι ἦτο ἕτοιμο Ἡ κ. Ρονάλδου προσ-
έφερε τὸν βραχιόνά της εἰς τὴν Δώρα καὶ τὴν
ὠδήγησεν εἰς ἓνα θαυμασιὸν σαλονάκι πολὺ ἀνοι-
κτὸ θαλασσὶ χρῶμα μὲ ξύλα στακτικὰ καὶ χρυ-
σᾶ. Αἱ δύο γυναῖκες ἔμειναν ἐπὶ τινὰς στιγ-
μὰς σιωπηλαί, συγκινημέναι.

— Πῶς βρίσκει τὴν Ἀμερικὴν ὁ σύζυγός σου;
ἠρώτησε τέλος ἡ Ἑλένη διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ
τὴν ὁμιλίαν.

— Τοῦ ἀρέσει πολὺ, περισσότερο ἀπ' ὅ, τι

ἐτολμοῦσα νὰ ἐλπίζω. Εἶχα φοβερό φόβο μή-
πως θὰ ἐστενοχωρεῖτο καὶ ὅταν δὲν εἶνε εὐχα-
ριστημένος εἶνε πολὺ ἐνοχλητικόν, διότι γίνε-
ται μελαγχολικός, δὲν μιλεῖ πλέον, εἶνε φο-
βερόν! Εὐτυχῶς οἱ Ἀγγιλὸν καὶ οἱ Κεραδιέ
ἤλθον φέτος: τοὺς ἐπροσκάλεσα εἰς τὴν Ὀρι-
άντα, ὥστε εἶχαμεν ἐκεῖ εὐχάριστον συντρο-
φιάν... Ὁ Λέλο ἦτο χαριτωμένος ὅλον τὸν
καιρὸν. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι ὅλα τὸν ἐθελμάζαν!..
Νομίζω πῶς θὰ ἔχω περισσοτέρας δυσκολίας
νὰ τὸν κρατήσω ἰδικόν μου ἐδῶ, παρὰ εἰς τὴν
Ρώμην! Αἱ Ἀμερικανίδες ἔχουν ἓνα τρόπον
ἀπαισιῶν νὰ προκαλοῦν τὰς περιποιήσεις τῶν
κυρίων.

— Τὸ βρίσκεις αὐτὸ ἐλάττωμα!

Ἡ Δώρα ἐκοκκίνισε.

— Μὲ συγχωρεῖς, ποτὲ δὲν ἐχαριεντίστηκα
μὲ τοὺς συζύγους τῶν ἄλλων! Δὲν ἔχω ἕμως
νὰ φοβηθῶ τίποτα. Ὁ Λέλο μ' ἀγαπᾷ, εἶμαι
βεβαία καὶ κάθε ἡμέραν καὶ περισσότερο. Ἐ-
πειτα οἱ Ἴταλοὶ εἶνε πολὺ φρόνιμοι, πολὺ ἐ-
γώστται: ξέρει καθὼς λέμε, ἀπὸ ποῦ μέρος
εἶνε βουτυρωμένο τὸ ψωμί του. Ἡ γυναῖκα ὅπου
ἔχει παιδιὰ καὶ χρήματα εἶνε πολὺ ἰσχυρά.

— Τὴν περασμένην ἐβδομάδα οἱ Ἀγγιλὸν
ἐδείπνησαν μαζὴ μας, ἡ Ἄννα φαίνεται τε-
λείως εὐτυχῆς.

— Ὅ! λατρεύει τὸν σύζυγόν της. Ὅταν
κανεὶς ἀγαπᾷ, ὅλα τὰ βρίσκει εὐκόλα. Ἰδοῦ
ὅτι ὁ ἔρωσ εἶνε μὴ μεγάλη δύναμις!

Ὁ τόνος τῆς Δώρας ἦτο τόσο ἀστεῖος, ὥστε
ἡ κ. Ρονάλδου δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ ἓνα
μειδιάμα.

— Ὁ μαρκήσιος εἶνε ἔκτακτος, ἐπρόσθεσεν
ἡ Δώρα, ἀλλὰ θὰ μὲ ἀνησυχούσε· εἶνε πολὺ
δύσκολος. Κανεὶς δὲν ἠξέυρει ποτὲ αὐτοὶ οἱ
Γάλλοι ποῦ ἠμποροῦν νὰ φθάσουν. Ὁ Λέλο εἶνε
πολὺ ἀπλούστερος. Δὲν ἔχει ἔχνος ἰδεωδῶν καὶ
ἐνθουσιασμοῦ. Πολλὴ καρδιά, εὐφυΐαν, πνεῦ-
μα... καὶ νεῦρα... αὐτὸ ἀρκεῖ εἰς τὴν Dody.

— Λοιπὸν εἶσαι εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν
τύχην σου;

— Ὑπερευχαριστημένη!

— Καταενθουσιασμένη ἰδίως, διότι ἔχει
ἓνα τίτλο!

— Ἀλλὰ βέβαια, δὲν τὸ κρύπτω. Ὅταν
ἤμουν μικρὴ, ἔδιδα τίτλους εἰς τὰς φίλας μου
διὰ νὰ ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ παίζω μὲ
δούκισσας καὶ κόμισσας. Εἶνε βλέπεις προαι-
σθήματα.

— Καὶ διὰ τὴν Ρωμαϊκὴν κοινωνίαν, τί
σκέπτεσαι;

— Ὅ! ἔχω φθάσει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι
ὅλα αἱ κοινωνίαι, γαλλικαί, ἀγγλικαί, ὑπε-

ρωκεάνια, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἀπὸ διαφοροὶ ἀρχιτεκτονικαὶ προσόψεις. Βεβαίως δὲν πρέπει νὰ ζητήσωμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου βαθέα αἰσθήματα καὶ ιδέας ὑψηλάς. Ἡ ρωμαϊκὴ κοινωνία εἶνε καὶ αὐτὴ μιὰ πρόσοψις ἐπίσης. Ἐχει ὠραίας γραμμάς, εὐγενεῖς, ἀπλᾶς, ὅπως αἱ γραμμαὶ τῶν παλατιῶν της, ἀλλὰ δὲν διακρίνονται σχεδὸν πλέον, τόσον εἶνε μαυρισμένοι ἀπὸ τὴν σκόνην τῶν αἰώνων, μὲ ἄλλους λόγους ἀπὸ τὰς προλήψεις, ἀπὸ ἓνα πλῆθος προκατακλυσμικῶν πραγμάτων. Ὑπάρχουν τώρα, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μεγάλα κομμάτια φωτεινά, ἐντελῶς καινούργια: Τὸ ἰταλοαμερικανικὸ στοιχεῖον. Εἶνε ἀσχημον σὰν ἓνα μπάλωμα. Τὰ κομμάτια αὐτὰ θὰ μαυρίσουν διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸν αὐτὸν τόνον, ἢ ἐκεῖνα θὰ ἀσπρίσουν; Ποῖος ἤξεύρει;

— Βλέπω ὅτι δὲν ἔχασες τὴν χάριν τῶν πολιτικῶν παρομοιώσεων, αὐτὸ δείχνει ὅτι ἐσκέφθης καὶ παρετήρησες. Τὸ νομίζω πολὺ ἀκριβές. Τὰ συγχαρητήριά μου.

— ὦ! γηράσκει κανεὶς πολὺ γλήγωρα ἠθικῶς εἰς τὴν Εὐρώπην. ἤξεύρεις, τί μὲ ἐκπλήττει περισσότερο; εἶνε ἡ θέσις ποῦ ὁ ἔρωσ ἔχει εἰς τὴν ζωὴν ὅλων αὐτῶν τῶν Ἰταλῶν. Εἶνε τὸ ἀμετάβλητον θέμα τῶν συνομιλιῶν των. Εἰς αὐτὸν ὀφείλουν κατὰ μέγα μέρος, τὴν ζωηρότητα τῶν φυσιογνωμιῶν των, τὴν θερμότητα τῆς φωνῆς των, τοῦ βλέμματός των, τοῦ ἠλεκτρισμοῦ των... διότι ἔχουν ἠλεκτρισμὸν ὅπως οἱ γάτες!... Ἐκεῖ κάτω, ὅταν εὐρεθοῦν δυὸ ἀνθρώποι μαζῆ, ὁμιλοῦν διὰ τὰ αἰσθήματα τῆς καρδιᾶς των· ἐὰν εἶνε περισσότεροι διὰ τὰ τῶν ἄλλων· διὰ μέσου τῆς κοινωνίας ὑπάρχει ρεῦμα ραδιοῦργιῶν, μικροερῶτων, μυστικῶν συνεννοήσεων. Εἰς ἡμᾶς ὁ ἔρωσ εἶνε τὸ ὀρεκτικόν, εἰς τὴν Ρώμην εἶνε τὸ κυρίως φηγητόν.

— ὦ! Dody.

— Εἶνε ἡ ἀλήθεια, καὶ αὐτὸ μὲ ἀπελπίζει. Θεέ μου! ἀλλ' ὑπάρχουν τόσα ἄλλα πράγματα περισσότερο ἐνδιαφέροντα εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ κόμης Ριπόλτα, ὁ ὁποῖος εἶνε λιγάκι γάλλος, κάμνει ἀξιεπαίνους προσπαθείας, διὰ νὰ ἀποσπάσῃ τὴν κοινωνίαν ἀπὸ τὰς παλαιὰς της συνηθείας, νὰ στρέψῃ τὸ πνεῦμά της πρὸς πράγματα περισσότερο ἀξια αὐτῆς. Μὲ διαλέξεις, μὲ καλλιτεχνικὰς συγεντρώσεις, προσπαθεῖ νὰ τὴν βάλῃ εἰς τὴν κίνησιν, ἀλλ' εὐρίσκει δυσκολίας.

— Εἶνε καταπληκτικόν, νὰ βλέπῃ κανεὶς πόσον οἱ συμπατριῶται μας ἀγαποῦν τὴν ρωμαϊκὴν κοινωνίαν!

— Ὅχι διότι ἔχει ἓνα μεγάλο θέλητρο.

Δὲν θὰ ἤξεύρω νὰ εἶπω εἰς τί συνίσταται, παραδείγματος χάριν! Ὅσον δι' ἐμὲ ἕως, κάθε ἡμέραν μου ἀρέσει περισσότερο. Ἐμαθὴ νὰ ζυγίζω τὰ λόγιά μου, νὰ μὴν λέγω ὅτι μου περνᾷ ἀπὸ τὸ κεφάλι· αὐτὸ ἦτο πολὺ δύσκολον. Ὅταν ξαναπάτησα τὸ πόδι εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐφώναξα χωρὶς νὰ τὸ θέλω: «Ἄχ! τέλος θὰ ἠμπορῶ νὰ ὁμιλῶ!» Ὁ Λέλο ἐγελουσε δι' αὐτὸ ὁκτὼ ἡμέρας.

— Σκέπτεσθε νὰ μείνετε καιρὸν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην;

— Ἐνα μῆνα ἕξ ἑβδομάδας ἴσως. Ἡμουν πολὺ εὐτυχῆς ὅτι ἦρα εἰς τὸ Walford τὸ ὠραῖον αὐτὸ διαμέρισμα τὸ ὁποῖον σχηματίζει τὴν γωνίαν τῆς Πέμπτης Λεωφόρου καὶ τῆς 33ης ὁδοῦ. Ἐλπίζω ὅτι θάρρησῃ εἰς τὸν ἀγαπητὸν σύζυγόν μου. Καὶ τώρα ἦλθα νὰ σὲ προσκαλέσω δι' αὔριον. Οἱ Ἀγγιλῶν καὶ οἱ Κεραδιῆ φεύγουν ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρας καὶ ἠθέλησαν νὰ τοὺς δώσω ἓνα ἀποχαιρετιστήριον δεῖπνον. Παρεκάλεσα τὸν Βιλύ Γρέυ, τὸν ἀδελφόν σου, τὸν Νέφτον, τὸν Λόφτυς, τὴν Λίλη Μαράου, τὴν Μαργαρίτα Δάνερ, τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι μὲ ζηλεύουν περισσότερο, ἐκεῖνας ὅπου κυριολεκτικῶς ἐλύσιαζαν διὰ τὸν γάμον μου. Θὰ εἶνε γεῦμα οἰκογενειακὸν καὶ εὐχάριστον. Ὁ Λέλο θὰ ἐπιστρέψῃ πολὺ ἀργά, ὥστε δὲν θὰ ἔχῃ καιρὸν νὰ σὲ ἐπισκεφθῇ πρὶν.

Ἐνα νέφος συγκινήσεως, ἀμηχανίας ἐπέρασε εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Ἐλένης.

— Ἄλλ' ἀκριβῶς ἔχομεν δώσει τὸν λόγον μας διὰ αὔριον.

— Θὰ τὸν πάρετε πίσω.

— Ἐπειτα... δὲν ἤξεύρω... ἐὰν ὁ Ἐρρῆκος..

— Ἐὰν ὁ Ἐρρῆκος θὰ δεχθῇ τὴν πρόσκλησιν τοῦ κόμητος καὶ τῆς κομησσης Sant Anna; εἶπε ἡ Δώρα γελῶσα. Ἀναλαμβάνω νὰ τὸν κάμω ν' ἀποφασίσῃ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ θερμότητα τὰς κ. κ.

ἀναγνωστριάς μας, αἱ ὁποῖαι καθυστεροῦν τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐγγραφῆς των τοῦ 1910, νὰ εὐαρεστηθοῦν νὰ τὸ ἀποστείλουν ἀμέσως διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνομεν πρὸς τὰς κ. κ. ἀνταποκριτριάς καθὼς καὶ πρὸς τοὺς κ. κ. ἀνταποκριτάς μας.

Ἡ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΟΔΑ ΤΩΝ ΚΑΠΕΛΛΩΝ

Ἡ ΚΥΡΙΑ VICTOR HUGO

Α'.

«Τί δύσκολον νὰ εἶνε καμμία ἡ σύζυγος μεγάλου ἀνδρός!» Κ' ἕως αἱ περισσότεραι ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ὁ γάμος συνέδεσε μὲ ἐξελούσας φυσιογνωμίας διέρχονται τὴν λεπτὴν αὐτὴν θέσιν των ὡς νὰ ἔζων μὲ ἓνα ἀπλοῦν ἄνθρωπον. Ἐὰν δὲ κάποτε συμβῇ νὰ μὴ εἴμποροῦν νὰ ἐκτιμήσουν πᾶν ὅ,τι κάμει, ἐνθουσι-

άζονται ἕως διὰ τὰς ἐπιτυχίας του, λαμβάνουσαι διὰ τὸν ἑαυτὸν των, ὁσάκις ἐνώπιόν των γίνεται λόγος διὰ τὸν φημισμένον σύζυγόν των, τὸ ἡμισυ τῶν ἐπαίνων καὶ διθυράμβων.

Ἄλλαι τοῦ δίδου τυφλῶς μιὰ θαυμαστὴ ἀφοσίωσι, τοῦ κάμνον ἓνα διαρκῶς γελαστὸ περιβάλλον, οὕτως ὥστε φαιδρύνουν τὸ πνεῦμα του, καὶ τὸν ἐμπνέουν εἰς ἔργα, πρὸ τῶν ὁποίων ἐπὶ ὥρας ἔμεινε συλλογισμένος ὁ ποιητής. Καθίσταται ἡ ἀχώριστη ἔμπιστος κάθε σκέψέος του, ἡ ἀναγνώστριά του, ἡ κριτής του.

Ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες ἠτύχησαν νὰ ἐνώσουν τὴν ζωὴν των μὲ σύντροφον τοιαύτην, τῆς ὁποίας ἡ καρδιά, ἡ ψυχὴ ὀλόκληρη δίδεται εἰς τὸ καλλιτεχνικὸ ἡμῶν των, οὗτοι ἀποθνήσκοντες εἰμπόρεσαν νὰ εἴπουν ὅτι : εἰς τὸν ἀγρὸν τῆς ζωῆς των οὐτε εἰς στάχυν δὲν ἐξέφυγε· ὅλοι οἱ κόκκοι ὠρίμασαν καὶ ἐγχύωσαν ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς συζυγικῆς ἀγάπης. . . Καὶ τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ τύχη τῶν δύο μεγαλειτέρων λυρικῶν ποιητῶν τῆς Γαλλίας Victor Hugo καὶ Lamartine. Ἡ ἱστορία τῶν εἰδυλλίων ἦτις προηγήθη τοῦ γάμου των εἶνε ἀρκετὰ εὐμορφη.

Διατείνονται ὅτι εἰς τὴν Nantes κατὰ τὸ 1791, ὁ πατὴρ τῆς Ἀδέλας Foucher (ἦτις βραδύτερον γίνεται κ. Οὐγκώ) μετὰ τὴν παρουσίαν του ὡς μάρτυρος εἰς τοὺς γάμους τοῦ πατρὸς τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, τοῦ εἶπε : « Ἐγὼ μίαν κόρην, νὰ ἔχῃς ἕνα ἀγοράκι, θὰ τὰ νυμφεύσωμε μαζῆν ὅπως καὶ ἐγένετο.

Ἐνῶ ὁ Léopold Hugo ἀπουσίαζε εἰς τὸν πόλεμον ἡ σύζυγός του ἦτις κατόκει εἰς τὸ Παρίσι ὁδὸς τῶν Feuillantines ἀνενώσε τὰς μετὰ τῶν Foucher σχέσεις τῆς. Ἡ μικρὰ Ἀδέλα ἤρχετο συχνὰ μετὰ τῆς μητρός της καὶ ἔπαιζε μὲ τοὺς μικροὺς Οὐγκώ, ἐνῶ οἱ γονεῖς ἠσχολοῦντο εἰς σοβαρὰς συζητήσεις. Ἡ Ἀδέλα τὴν ὁποίαν συχνὰ μεταχειρίζονται ὡς χειραμὰζι μεγαλύνει καὶ ὁ Βίκτωρ καίτοι θαυμάζει τὰ μάτια καὶ τὸ διαφανὲς δέρμα της δὲν διστάζει νὰ φιλονεικῇ μαζῆ της καὶ νὰ τὴν δερῇ ἀκόμη ἐξ αἰτίας ἐνὸς μῆλου ἢ μιᾶς φωλεᾶς. « Ἐπηγαίναμε νὰ διαβιβάσωμε μαζῆ τὰ παράπονά μας, εἰς τὰς μητέρας μας, αἵτινες φαινομενικῶς μᾶς ἀδικοῦσαν, ἀλλὰ κρυφὰ μᾶς ἔδιδαν δίκαιον».

Ἐντὸς ὀλίγου κατὰ τὸ 1813 ἡ κ. Οὐγκώ διὰ νὰ ἦνε πλησίον τῶν φίλων της ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ὁδὸν Cherche-midi. Ἡ Γαλλία ἐκυριεύθη, ὁ Ναπολέων ἔπεσε, τὸ βασιλεῖον ἀνορθώθη καὶ καθ' ἕλον τὸ διάστημα τοῦτο ἡ κ. Οὐγκώ ἐξηκολούθει νὰ συνδέεται μετὰ τῶν Foucher, τοῦ Βίκτωρος δυναμένου πλέον νὰ θαυμάζῃ ἐλεύθερα τὴν Ἀδέλαν, ἦτις μὲ τὸ ἔξυπνον καὶ εἰλικρινὲς ὕφος της, μὲ τὸ μέτωπον καὶ τὰ μάτια της, ἄτινα τόσα ἔλεγαν, τοῦ ἔπῃρε τὴν καρδίαν. . .

Καὶ τέλος κατὰ τὴν 26 Ἀπριλίου τοῦ 1819 ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ, δέκα ἑπτὰ ἐτῶν, ἐνεπιστεύετο εἰς τὴν Ἀδέλαν τὸ μυστικὸν τῆς ἀτελείωτης ἀγάπης του. Ἐκεῖνη τοῦ ἀπήντησε μὲ τὴν ἰδίαν ἐξομολόγησιν καὶ οὕτω ἀπλόστατα ἤραβωνίσθησαν.

Ἐκτοτε ἤρχισεν ἡ ἀλληλογραφία ἐκεῖνη, τὴν ὁποίαν ἡ κ. Β. Οὐγκώ ἐφύλαξεν ἱερῶς καὶ ἦτις, μετὰ τὸν θάνατόν της, ἐδημοσιεύθη ὑπὸ

τὸν τίτλον *Lettres à la fiancée*. Ἐκεῖνοι οἵτινες θέλουν νὰ διαβάσουν τὴν ἀλληλογραφίαν αὐτήν, σχεδὸν παιδικὴν, ἀς μὴ περιμένουν νὰ εὑρουν ἐν αὐτῇ ποίησιν λυρικὴν. Ὁ νεαρὸς ἐρωτευμένος, προστάτης οἰκογενείας, δὲν ὄνειροπολεῖ εἰμὴ μόνον πῶς νὰ ἐνοθῇ γρηγορώτερα μὲ τὴν Ἀδέλαν του, πῶς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐτυχίαν εἰς τὴν μετ' αὐτῆς προσεχῆ ζωὴν του. Ἐμπιστεύεται εἰς τὴν πένναν του, εἰς αὐτὴν καὶ μόνην στηρίζεται.

Ἄλλ' οἱ γονεῖς ἀνεκάλυψαν τὸν γλυκύν των δεσμὸν καὶ τοὺς χωρίζουν. Ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ ἀγωνίζεται κατὰ τῆς τύχης, δὲν ἀποκάμει· γράφει μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς τὸ *Concervateur Littéraire*.

Ὅταν ἔλασε τὴν μητέρα του μὲ ἐπτάκόσια φράγκα δι' ἕλην περιουσίαν του καὶ τὴν ἐλπίδα ἐνὸς ἐπιδόματος διακοσίων φρ., ὅπερ τοῦ ὑπεσχέθη ὁ βασιλεὺς, κάμει μὲ τόλμην τὸ παρὰ τῶ κ. Foucher, διάθημά του, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν χεῖρα τῆς Ἀδέλας. Δὲν εἶχε τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην παρὰ τρία ὑποκάμισα, κατόκει εἰς ἕν δωμάτιον ὑπερώου, μ' ὅλα ταῦτα ἤλπιζεν εἰς τὸ ἄστρον του.

Ὁ πατὴρ τῆς κόρης δίδει ἀναβολὴν, μέχρις αἰ ὠδαί, δημοσιευθεῖσαι, ἀπέφεραν ἐπτάκόσια φρ. Τότε ὑποχωρεῖ πρὸ τῆς ἀνυπομονῆς τῶν παιδιῶν.

Δὲν εἶχε παρὰ εἰσόδημα μέτριον καὶ τὸ βασιλικὸν ἐπίδομα ἀνελθὸν εἰς χίλια φράγκα. Ὁ Victor Οὐγκώ δὲν ἐταράσσετο ἡσθάνετο ὅτι ἡ δόξα τοῦ ἐμειδιοῦσε.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Φ. Μ.

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΓΕΝΝΩΝ

ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Τὸ ὄνειρον ὅλου τοῦ χρόνου τῶν παιδιῶν, ὅπου δὲν ἔχουν ἑορτὰς καὶ πανηγύρια εἰς τὰ σπίτια των τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἶναι τὸ Χριστουγεννιάτικο Δένδρον, ποῦ διοργανώνει τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἀσύλου τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Παρνασσοῦ. Εἶναι μία ἀλλοθινὴ παιδικὴ ἀπόλαυσις, μία συγκέντρωσις διασκεδάσεως μὲ ποικιλίαν παιγνιδιῶν τοῦ Νέου Ἑτους, μὲ μουσικὴν, μὲ ψάρευμα μὲ σκοποβολὴν καὶ μὲ τόσα ἄλλα ὠραῖα πράγματα τὰ

ὅποια κάθε παιδί πάσης ἡλικίας ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ μέρος μόνον μὲ μίαν δραχμὴν.

Εὐτυχῶς ὅτι καὶ εἰς ἡμᾶς ἤρχισε νὰ ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἡμέρα ἰδίως αὐτῆ τῶν Χριστουγέννων εἶναι ἡμέρα μεγάλης χαρᾶς τῶν παιδιῶν, ἡμέρα εἰδικῆς δι' αὐτὰ ἑορτῆς, ἡμέρα τῶν παιγνιδιῶν, τοῦ θορόβου καὶ τῶν μουσικῶν κάτω ἀπὸ τὸ ὀλόφωτον Δένδρον.

Ἐκεῖνοι ποῦ ἐπενόησαν τὴν ἑορτὴν τοῦ Δένδρου ἠθέλησαν χωρὶς ἄλλο νὰ συνδέσουν μίαν ὠραίαν καὶ φωτεινὴν παιδικὴν χαρὰν μὲ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος. Νὰ συνδέσουν μὲ δεσμοὺς ἀγάπης τὸ παιδί-Ἰησοῦν μὲ τὰ παιδάκια τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὰ ὅποια αὐτὸς εἶπεν ὅτι εἶναι ἐξησφαλισμένη ἡ βλαβερὰ οὐρανῶν. Νὰ ἀποτυπώσουν εἰς τὴν παιδικὴν μνήμην καὶ φαντασίαν μίαν ὠραίαν εἰκόνα τῆς γεννήσεως Ἐκεῖνου, ὁ ὅποιος ἐδίδαξε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀπορρέουσαν χαρὰν.

Μαζὺ δὲ μὲ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν παιδιῶν, ἐνισχύεται καὶ τὸ ὠραῖον ἔργον τοῦ Ἀσύλου, τὸ ὅποιον προστατεύει τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ τὴν νεότητα, καὶ ἀναπληρῶνει τὴν οἰκογενεῖαν εἰς ἑκατὸν εἴκοσι νέα κορίτσια, τὰ ὅποια ἔρχονται εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικὸν διὰ νὰ μάθουν ἕνα βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν μὲ τὴν ἐργασίαν των ἕνα ἔντιμον μέλλον.

Κοντὰ εἰς τὰ παιδιὰ καὶ οἱ μεγάλοι διασκεδάζουν εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτήν, διότι ἐλήφθη πρόνοια ὅπως καὶ δι' αὐτοὺς, κυρίους καὶ κυρίας ὑπάρχουν μέσα ψυχαγωγοῦ εὐθυμίας. Εἰσιτήρια δύνανται νὰ ζητήσουν οἱ ἀναγκῶσται μας εἰς τὸ γραφεῖον μας Πανεπιστημ. 27.

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΦΘΙΣΙΑΤΡΕΙΟΥ

Ἡ κ. Σοφία Σλήμαν, πρόεδρος τοῦ εὐεργετικωτάτου Φθισιατρείου, διοργανώνει κατ' αὐτὰς ἐν τῷ Β. Θεάτρῳ, εὐμενῶς παραχωρηθέντι ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ὡς πρὸ ἡμερῶν ἐγράψαμεν, μεγαλοπρεπῆ ἑορτὴν, ἦτις βεβαίως ὡς ἐκ τῶν λεπτομερειῶν της θ' ἀφήσῃ ἐποχὴν διὰ τὰς Ἀθήνας.

Τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἑορτῆς θὰ περιλάβῃ τέσσαρας μεγάλας πλαστικὰς εἰκόνας (tableaux vivants), ὧν ἡ πρώτη θὰ ἀναπαριστᾷ μέρος τῆς πομπῆς τῶν Παναθηναίων, ἡ δευτέρα Βυζαντινὸν θέμα, ἡ τρίτη σκηνὴν τῆς ἐποχῆς

Ἡ κ. Νίνα Φοκά

Λουδοβίκου ΙΕ' καὶ ἡ τετάρτη Ἰαπωνίδας γκέσας.

Αἱ μεγάλα αὐταὶ πλαστικὰ εἰκόνας θὰ ποικιλιῶσιν εἰς τὰ διαλείμματα ὑπὸ τριῶν μικροτέρων ἐντὸς πλαισίων, τῆς «Μαρτὸν» τοῦ Greuse, τοῦ «θυμιάματος» τοῦ Ράλλη καὶ τῆς Κλεοπάτρας, βασιλίσσης τῆς Αἰγύπτου. Θὰ εἶνε δὲ τὸ θέαμα θαυμάσιον, διότι θὰ συμμετάσχωσιν εἰς τὰς ἐπτά ταύτας εἰκόνας αἱ ὠραιότεραι κυρίαι καὶ δεσποινίδες τῶν Ἀθηνῶν.

Κατακλειδᾷ τῆς ἑορτῆς θὰ ἀποτελέσῃ ὠραιότατον κοτιγιὸν ἐντὸς τοῦ ἀναψυκτηρίου τοῦ Β. Θεάτρου, ὅπου θὰ συμμετάσχωσι μὲ τὰς γραφικὰς ἐνδυμασίας καὶ αἱ κυρίαι τῶν εἰκόνων.

Ἡ Β. Γ. ὁ Διάδοχος ἠύδαξε νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν Πρόεδρον τοῦ Ἀσύλου τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης δρ. 500.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Η μουσική είναι μεγαλοφυής κληρονομική. Έξετάζων τις τήν γενεαλογίαν μεγάλων μουσικῶν βλέπει, ὅτι τὸ μουσικὸν τάλαντον τοῦ πατρὸς ἐκληρονομήσαν οἱ υἱοὶ καὶ μουσικὸν τάλαντον κληρονομήθην παρὰ τῆς μητρὸς φαίνεται εἰς τὸν Mendelssohn, εἰς τὸν Rubinstein καὶ εἰς τὸν Krieg. Ὑπάρχουν οἰκογένειαι μουσικῶν, εἰς τὰς ὁποίας τὸ μουσικὸν τάλαντον ἐκληρονομεῖτο ἐπὶ αἰῶνας, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἰδίως δὲ τοῦτο εἶναι ἀξιοπαρατήρητον εἰς τὸν οἶκον τῶν Bach, τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος μουσικὸς γενάρχης φαίνεται εἰς τὸ 1550 καὶ ὁ τελευταῖος αὐτοῦ ἀπόγονος μουσικὸς φθάνει εἰς τὸ 1846. Ἐκτὸς τῆς γενεαλογίας τῶν Bach, τοιοῦτον τι φαίνεται καὶ εἰς τὴν τοῦ συνθέτου τῆς Bohème Puccini, ὡς καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Pfitzner ἂν καὶ δὲν διήρκεσαν εἰς τοῦτον ἐπὶ αἰῶνας.

Ἡ πεῖρα ὅμως ἀπέδειξεν, ὅτι μουσικὴ μεγαλοφυΐα, τῆς ὁποίας ἡ δύναμις ἀρχίζει νὰ φαίνεται ἀπὸ τοὺς παιδικούς χρόνους δὲν μεταδίδεται ἐπὶ μακρὸν, ἀπὸ τῶν προγόνων πρὸς τοὺς ἀπογόνους· μάλιστα φθάνει μέχρι τῆς τετάρτης γενεᾶς.

Δὲν ὑπάρχει ἐν τούτοις κλάδος μαθήσεως εἰς τὸν ὁποῖον νὰ ἀναφάνεται τόσον ἐνωρὶς ἢ τάσις, ἢ ὑπὸ τῆς φύσεως δουθεῖσα ἰδιοφυΐα, ὅσον εἰς τὴν μουσικὴν. Ὁ Händel, ὁ Mozart, καὶ ὁ Bellini ὠνομάσθησαν θαυματουργὰ παιδία καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων συνθετῶν ὁ Richard Strauss, τοῦ ὁποίου τὸ μουσικὸν τάλαντον ἀπὸ τὸ τέταρτον τῆς ἡλικίας του ἔτος ἤρχισε νὰ δίδῃ δείγματα ὠριμάνσεως. Μεθ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχουν μουσικοὶ τῶν ὁποίων ἡ ὠριμάνσις αὐτῆ εἶναι ὄψιμος ὡς ὁ Wagner καὶ ὁ Schumann.

Καὶ μολονότι τὸ περιβάλλον ἐξασκεῖ ἄποιαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς μουσικῆς ἰδιοφυΐας, ἐν τούτοις ἡ ἐπιρροὴ αὐτῆ παρὰ τινων ἐξετιμήθη ὑπερμέτρως. Τὸ περιβάλλον μορφώνει, συντελεῖ, δὲν ἡμπορεῖ ὅμως νὰ δώσῃ τὸ μὴ δοθὲν ὑπὸ τῆς φύσεως μουσικὸν τάλαντον.

Καὶ πολὺ σφαλερῶς ὁ Hegel ἀποφάνεται, πραγματευόμενος τὸ ζήτημα, ὅτι αἱ μουσικαὶ μεγαλοφυΐαι εἶναι πτωχαὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην ἰδέαν. Ἐὰν ἐξετάσωμεν ἐπισταμένως τὸν βίον διακεκριμένων μουσικῶν εὐρίσκουμεν εἰς αὐτοὺς

πλήρη ἁρμονίαν πνευματικὴν δι' ὅλα. Φυσικὰ ἢ μεγαλειτέρα τοῦ πνεύματός των δύναμις συνίσταται εἰς τὴν μουσικὴν. Ὅ,τι παρατηρεῖται εἶναι, ὅτι περιστάσεις τινὲς ἀναγόμεναι εἰς τὰς πεζύτητας τῆς ζωῆς ἠρέθιζον αὐτοὺς εἰς τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν των τὴν ἀπαιτούσαν γαλήνην καὶ ἡρεμίαν.

Τὸ οἰνόπνευμα, τὸ ὁποῖον θεωρήθη διὰ μερικὸς ἀπαρκίτητον εἰς τὴν μουσικὴν ἔμπνευσιν, εἶναι ἐπιβλαβέστατον δηλητήριον καὶ διὰ τοὺς μουσικοὺς καὶ εἰς τὸν βίον τοῦ Schubert διεδραμάτισεν ἐλσεινὸν μέρος καὶ ἔφερε λυπηρὰ ἀποτελέσματα. Πάντοτε τὸ ποτόν, ἔστω καὶ εἰς μικρὰν δόσιν, ἐρεθίζει τὸ νευρικὸν σύστημα χωρὶς ὅμως καὶ νὰ προκαλῆ ἰδέας.

Τὸ σχῆμα τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ ἐγκεφάλου μεγάλων μουσικῶν ἐξετασθὲν φαίνεται διάφορον τῶν ἄλλων. Ὁ Beethoven, ὁ διευθυντῆς τοῦ χοροῦ τοῦ βασιλικοῦ θεάτρου τοῦ Μονάχου Marschner καὶ ὁ Wagner εἶχον τὸ κρανίον πολὺ ἰσχυρὸν, δὲν γνωρίζομεν ὅμως τὴν κατάστασιν τοῦ ἐγκεφάλου των, διότι ὀλίγων μόνον μουσικῶν ἐξυγίσθη ὁ ἐγκέφαλος. Ὁ τοῦ Schubert εἶχε βάρος 1420 γραμμαρίων, ὁ ἐγκέφαλος τοῦ Levi 1690 καὶ ὁ τοῦ Schumann 1475, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ἐγκεφαλικὴ νόσος εἶχε μειώσει τὸ ἀρχικὸν τοῦ ἐγκεφάλου βάρος.

Ἰδιαιτέρον προσόν των μεγάλων μουσικῶν εἶναι ἡ ἀδιάκοπος ἐργασία· οὐδέποτε ἔπαυσαν συνθέτοντες, ἔστω ἀκόμη καὶ ὅτε κατετρώχοντο ὑπὸ δεινῶν σωματικῶν παθήσεων, ὡς τοῦτο φαίνεται εἰς τὸν Chopin· εἰργάζοντο μέχρι τέλους τῆς ζωῆς των, καὶ ἀπόδειξις τὰ ἔργα ἐλάστου καὶ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἕκαστον τούτων ἐγράφη σχετικῶς τῶν χρόνων τοὺς ὁποίους ἔζησεν ὁ συνθέτης. Ὁ Mozart καὶ ὁ Schubert ἀπέθαναν πολὺ νέοι. Μία καὶ μόνη ἐξαιρέσις φαίνεται, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πυρετώδη μέχρι τέλους ἐργασίαν. Ὁ Rossini, ὁ ὁποῖος εἰργάσθη ἀπὸ τῶν πρώτων τῆς νεότητός του χρόνων μέχρι τοῦ 36 ἔτους θαυμασίως. Εἰς τὸ 36 ἔτος θέτει τὴν γραφίδα του εἰς τὴν θέσιν τῆς καὶ δὲν τὴν ἐγγίζει παρὰ ἄπαξ εἰσέτι· γράφει τὸ «Stabat Mater», καὶ οὐδὲν πλέον.

Ἡ ἀνάγκη ἐργασίας των μεγάλων μουσικῶν ἐξηγεῖται, ὅτι τὸ πνεῦμα των ἀνθρώπων τούτων δὲν δύναται νὰ ἐξωτερικεύσῃ πᾶσαν ἰδέαν, ἣν συλλαμβάνει ἄλλως πως παρὰ δι' ἁρμονίας καὶ μελωδίας ἤχων. Τὸ ὕψος ἐπίσης τῆς ψυχικῆς εὐγενείας, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Liszt φθάνει εἰς ἀξιοθαύμαστον σημεῖον, εἶναι ἴδιον χαρακτηριστικὸν τῆς μουσικῆς μεγαλοφυΐας καὶ μόνον ὁ τόσον ἀξιαγάπητος διὰ τὰς συνθέσεις του Bellini κάμνει διὰ τοῦτο ἐξαιρέσιν.

Εἰς τὰς θεωρίας τοῦ Lombroso περὶ μεγαλοφυΐας καὶ τρέλλας, ἀναφορικῶς μεγάλων μουσικῶν, προκειμένου περὶ ψυχικῶν τινῶν καὶ νευρικῶν ἀνακαλιῶν, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντίπῃ ἂν καὶ ἰδιοτροπία. τὰς ὁποίας ἀπαντῶμεν ὄχι σπανίως καὶ εἰς ἀνθρώπους ἔχοντας κοινὸν νοῦν, θεωροῦμεν συνήθως ἐχούσας τὴν ἀρχὴν των εἶς τι ἀνώμαλον καὶ μὴ κανονικὸν τῶν μεγάλων μουσικῶν. Ἐπεκράτησε μᾶλλον ἡ συνήθεια νὰ ἐξετάζωμεν πᾶσαν πρᾶξιν μεγαλοφυΐας διὰ τοῦ φακοῦ καὶ ἐκ τούτου προέρχεται ὅτι καὶ ἡ ἐλαχίστη παρέκκλισις μᾶς φαίνεται ψυχικὴ πάθησις.

Δόκτωρ Feis

Κατὰ μετάφρασιν

MARIA ΠΙΝΕΛΛΗ

ΤΟ ΜΕΛΙ

Τὸ μέλι τὸ προῖον τῆς ἐργατικῆς μελίσσης εἶνε τροφή εὐπεπτος θρεπτικὴ καὶ γευστικώτατη. Ὅπως καὶ τὸ νερὸν μεταβιβάζει ἀμέσως εἰς τὰ αἷματόφρα ἀγγεῖα, χωρὶς νὰ ἀφήτῃ οὐδεμίαν τῶν οὐσιῶν του ἐξω τῆς λειτουργίας αὐτῆς· ὡς καθαρὸν ἔλαιον παραλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ αἵματος καὶ τὸ βοηθεῖ πολὺ εἰς τὸν σχηματισμὸν του, ὡς δίδον θερμῶσιν καὶ καὶ ἀναπτύσσον τὰς σωματικὰς δυνάμεις. Τὸ μέλι ἐπάνω εἰς μίαν φέταν ψωμοῦ διὰ τὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν των εἶνε ἀριστον· εἰς τοὺς ὀδοιπόρους ἐπίσης. Κάθε Touriste σήμερον τὸ γνωρίζει καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸν ὀδοιπορικὸν του σάκκον ἀντὶ τοῦ βουτύρου, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἐπρομηθεύετο, ἔχει τὸ μέλι.

Εἰς ἀρχαιοτέρους χρόνους ἐγένετο μεγαλειτέρα χρῆσις μελίτος. Οἱ παλαιοὶ γερμανοὶ ὄχι μόνον τὸ ἀγαπητόν των ποτόν Meth κατεσκεύαζαν, ἀλλὰ καὶ αἱ οἰκοδέσποιαι διὰ τὰ γλυκίσματα καὶ τὰ γλυκὰ των ἔλου τοῦ χρόνου τὸ μεταχειρίζοντο. Ἡ συνήθεια αὐτῆ διετηρήθη εἰς τοὺς Ἀνατολικοὺς λαοὺς. Κατεσκεύαζαν τὰ λαμπρὰ γλυκὰ των ἦτοι χουρμάδες, σῆκα, καρύδια, ἀμύγδαλα κτλ. με τὸ μέλι· ὄχι μόνον διὰ τὸ ὑγιεινὸν μέρος καὶ τὴν γεῦσιν εἶνε λαμπρὰ, ἀλλὰ καὶ διότι διατηροῦνται ἐπὶ πολὺ εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Τὰς ἰδιότητας τοῦ μελίτος οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι ἐγνώρισαν καὶ ἐξετίμησαν καὶ τὸ μέλι εἶνε πάντοτε εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη μεγάλη κατανάλωσις μελίτος ἐγένετο εἰς τὸν Μεσσαϊῶνα, ἰδίως δὲ εἰς τὴν Σουηθίαν. Εἰς τὸν δέκατον ἔκτον αἰῶνα διὰ τοὺς γάμους τοῦ Sigrig Stures ἐξωδεύθησαν 453 ὑδρῖαι μελίτος.

Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν τὸ μέλι ἔπιπτεν ὡς δρόσος ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ Ὅμηρος, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Ὀβίδιος καὶ ὁ Βιργίλιος τὸ ἔψαλλον. Κατὰ τὸν Πλάτωνα προσέφεραν καὶ εἰς τοὺς Θεοὺς ὀπωρικὰ ἀλειμμένα με μέλι. Ὁ Διόδωρος μᾶς λέγει ὅτι ἀρχαῖοι τῆς Ἰταλίας λαοὶ ἐτρέφοντο ἀπὸ μελί, ἐδόξαζαν δὲ ἐνταυτῷ ὅτι ἐδίδοε τὴν μακροβιότητα. Εἰς τοὺς Ἑβραίους ἡ πρώτη ἐσοδεία τοῦ νέου μελίτος ἐδίδοτο εἰς τοὺς ἱερεῖς. Οἱ Ἀσσύριοι τὸν νεκρὸν τῶν ἐπισήμων αὐτῶν ἐθαζαν εἰς τὸ μέλι πιστεύεται δὲ ὅτι καὶ ὁ νεκρὸς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐσεπάσθη με μέλι. Ἡ μυθολογία τῶν βορείων λαῶν ἀναφέρει ὅτι τὸ μέλι, ἔσταζεν ἀπὸ τὸ ἱερὸν δένδρον Μελίαν καὶ ἐκείθεν ἐτρέφοντο αἱ μέλλισαι. Τὸ ἀριστον δὲ μέλι, τὸ ὁποῖον ἔχρισε τὴν λαμπρὰν φήμην πάντοτε, ἦτο τὸ τοῦ Ὑμηττοῦ.

Εἴτε βρασμένον εἴτε ὠμὸν εἶνε πάντοτε ὠφέλιμον, ἀλλὰ τὸ ὠμὸν ἔχει ὅλας τὰς ἰδιότητάς του· πρὸ πάντων ὅμως τὸ μέλι πρέπει νὰ εἶναι ἄδολον. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἡ κατανάλωσις εἶνε ἰσχυρὰ καὶ ἡ παραγωγή τοῦ τόπου ὄχι ἀρκετὴ, διὰ τοῦτο προμηθεύονται ρωσικὸν γαλλικὸν, ἀμερικανικὸν τὸ τελευταῖον ἔχει πολλὰς νοθεύσεις. Ἐν γένει δὲ εἰς πάντα τόπον ποῦ γνωρίζουν συστηματικῶς τὴν διατήρησιν τῶν μελισσῶν ἡμποροῦν νὰ ἔχουν μέλι πρώτης ποιότητος.

Ἀπὸ τὸ μέλι κατασκευάζονται ὄχι μόνον γλυκὰ καὶ γλυκίσματα, ἀλλὰ καὶ διάφορα σιρόπια καὶ ποτὰ. Τὸ συνιστώμεν θερμῶς εἰς μητέρας καὶ οἰκοδεσποίνας καὶ εἰς πᾶσαν ἀνεξαρτέτως γυναῖκα ὅπως κάμνη χρῆσιν αὐτοῦ ἰδίως εἰς τὴν τροφήν των παιδιῶν.

Κατὰ τὸν δόκτορα Schlesinger

MARIA ΠΙΝΕΛΛΗ

Σ. Δ. Τὸ μέλι ἡμποροῦσε νὰ εἶναι πηγὴ πλούτου διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν αἱ ἑλληνίδες χωρικαὶ ἐδιδάσκοντο τὴν μελισσοκομίαν εἰς τὰ σχολεῖα, ἀντὶ νὰ μαθάνουν περιτοσύλλαβα ὀνόματα καὶ κεντήματα παντουφλῶν. Τὴν μελέτης τῆς ἰδέας αὐτῆς συνιστώμεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας κ. Ἐμμ. Μπενάκη.

Ο άποθανών Έλληνας κωμικός Κ. Σαγιώργος

ΤΙ ΖΗΤΟΥΜΕΝ

Είς άρθρον, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 995 τεύχος τῆς « Ἐφημ. τῶν Κυριῶν ὑπὸ τὸν τίτλον « Οἱ φιλελεύθεροι καὶ αἱ γυναῖκες » διατυπώνομεν εἰς ἑλίγας γραμμὰς τὰς δικαίας καὶ λογικὰς ἀπαιτήσεις μας, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὀφειλομένην προστατευτικὴν νομοθεσίαν διὰ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιὰ.

Ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐπιστήσωμεν ἐπὶ τῶν αἰτήσεων μας τούτων ἐπισημότερον τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, τῆς συνεργουμένης κατ' αὐτὰς πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ πολιτεύματος, καὶ νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νόμων αὐτῶν, παρακαλοῦμεν τὰς κ. κ. ἀναγνωστρίδας μας νὰ ὑπογράψουν τὸ συναποστελλόμενον δελτίον τῆς ἀναφορᾶς.

Καὶ δὲν ἀρκοῦν μόνον αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἀναγνωστριῶν μας. Οἱ γονεῖς των, οἱ συγγενεῖς των, αἱ φίλαι καὶ οἱ φίλοι των πρέπει νὰ ἐνωθοῦν μαζὶ μας καὶ νὰ ἀπαιτήσουν ἀπὸ τὴν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν τὴν ψήφισιν τῶν προστατευτικῶν αὐτῶν νόμων διὰ τὴν ἀπροστάτευτον γυναῖκα καὶ τὰ ἐγκαταλελειμμένα εἰς τὴν τύχην των παιδιὰ τοῦ λαοῦ.

Διὰ τοῦτο τὰ ἀποστελλόμενα δελτία πρέπει νὰ ἐφοδιασθοῦν μὲ ὑπογραφὰς ὄχι μόνον γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν. Δὲν ὑπάρχει πατέρα καὶ τίμιος ἐν γένει ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ θεωρήσῃ τιμὴν του νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν μεταρρυθμίσειν νομοθεσίας ἀδίκου καὶ ἀσυμβιβάστου πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ.

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ κ. ΝΙΝΑΣ ΦΩΚΑ

Ἀπὸ τὰς ὠραιότερας βεβαίως τῆς χειμερινῆς περιόδου προμηνύεται ἡ συναυλία τῆς μεγάλης καλλιτέχνιδος μας κ. Νίνας Φωκᾶ, ἡ ὁποία ὠρίσθη διὰ τὴν Πέμπτην, 16ην Δεκεμβρίου καὶ ὥραν 6 μ. μ. εἰς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον Παρνασσόν.

Εἶναι ἡ χαϊδευμένη τῶν Ἀθηναίων αἰοῦδος ἡ κ. Νίνα Φωκᾶ, ἡ ὁποία εἰς διάστημα δύο τριῶν μόλις ἐτῶν κατώρθωσε διὰ τὰς Ἀθήνας ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς Ὡδικῆς Τέχνης ὅ,τι δὲν εἶχε γίνεαι κατὰ τὴν μακρὴν διάρκειαν τῆς μουσικῆς ἐν γένει ἐξελίξεως τοῦ τύπου.

Πολὺ δικαίως λοιπὸν ἡ ἀθηναϊκὴ κοινωνία θεωρεῖ τὴν τιμητικὴν τῆς κ. Φωκᾶ, ὡς τὴν κατ' ἐξοχὴν μεγάλην τῆς Τέχνης ἑορτὴν καὶ συνωθεῖται εἰς τὸν Παρνασσόν διὰ νὰ ράνη μὲ ἄνθη καὶ νὰ χειροκροτήσῃ μὲ χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμὸν τὴν μεγάλην μας καλλιτέχνιδαν τοῦ ἄσματος.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕΙΣ

Δεκαπενθήμερον ἡσυχίας καὶ ἡρεμίας, ἡ ὁποία ἐπακολουθεῖ πάντοτε τὴν πολιτικὴν υπερδιέγερσιν τῶν ἐκλογῶν. Ἡ κοινὴ γνώμη εὐχαριστημένη διὰ τὸ ἐπελθὸν ἀποτέλεσμα καὶ γεμάτη ἐλπίδας καὶ προσδοκίας ἀνορθωτικῆς. Οἱ ὀλιγώτεροι διστακτικοὶ ἀκόμη, ὡς πρὸς τὸ δυνατόν τῆς ἐπιζητούμενης ἀνορθώσεως.

Ἡ Κυβέρνησις ἐν τούτοις φαίνεται αἰσιόδοξος, χωρὶς νὰ ἀποκρύπτῃ ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεως εἶναι δύσκολον καὶ ἀπαιτεῖ χρόνον καὶ συνεργασίαν πάντων τῶν στοιχείων τῆς χώρας. Ὁ κ. Βενιζέλος φαίνεται ὅτι ἔχει βαθυτάτην τὴν συναίσθησιν τῆς εὐθύνης, ἣν ἀνέλαβε καὶ ἐπίσης βραβεῖαν τὴν θέλησιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος. Ἡ οἰκεία ἀπομάκρυνσις καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀποκλεισμός τῶν μέχρι χθὲς νομοθετῶν καθιστᾷ βαρυτέραν τὴν εὐθύνην τῆς ὑπὸ τὸν κ. Βενιζέλον Κυβερνήσεως, ἣτις ἐν τούτοις δύναται νὰ προβῇ ἀπροσκόπως εἰς τὴν κατάθεσιν τῶν θεμελιῶν λίθων τοῦ νέου πολιτικοῦ οικοδομήματος.

Μετὰ τὴν μεταρρυθμίσειν τοῦ πολιτεύματος καὶ οἱ παλαιοὶ πολιτευταὶ θὰ συνεισφέρουν ὁ καθεὶς τὰς δυνάμεις του, τὴν πείραν του, τὴν δρᾶσίν του, ὅπως ἡ τόσον ποθητὴ βελτίωσις τῶν κοινῶν πραγματοποιηθῇ.

Ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἡ ἀπάντησις τῶν Δυνάμεων πρὸς τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν ἔγεινεν ἀφορμὴ μεγάλης ἀναστατώσεως εἰς τὴν ἡρωϊκὴν νῆσον. Συλλαλητήρια, διαμαρτυρίαι, ἐκεῖ ὡς καὶ ἐδῶ ὑπὸ τῆς Κρητικῆς Πανεπιστημιακῆς νεολαίας, ἡ ὁποία ἐπεκατέστη μεταξύ ἄλλων καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν σπουδαστῶν πλησίον τῶν Κυβερνήσεων των διὰ τὴν τόσον ποθητὴν καὶ τόσον ἐναγωνίως ἀναμενόμενην λύσειν τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος, σύμφωνα μὲ τοὺς πόθους τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς τοῦ Κάροιδφφ μεταξὺ δώδεκα ὑποψηφίων γυναικῶν ἐξελέγησαν ἐπτά. Μία ἐξ αὐτῶν ἡ κ. Charmann ἔλαβε τὰς πλείους ὡσὰς δὲν εἶχε λάβει πρὸ αὐτῆς κανεὶς δημοτικὸς σύμβουλος ἄνδρας. Εἶναι ἡ πρόεδρος τῶν σωφραζέστων τῆς πόλεως. Εἰς τὰς κάλπας προσήλθον τὰ δύο τρίτα τῶν ἐγγεγραμμένων ἀνδρῶν καὶ τὰ τρία τέταρτα τῶν ἐγγεγραμμένων γυναικῶν.

Εἰς τὴν Κ/πολιν λειτουργεῖ Οἰκοκυρικὴ καὶ Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ μὲ μαθητρίαις Ὁθωμανίδας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς γαλλίδος κ. Κόμπ, καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν κ. κ. Talaat bey, Djavid bey καὶ Djahid bey.

Εἰς τὸ Washington ἡ ψήφος τῶν γυναικῶν ἐπέφερον ἤδη μεταβολὰς εἰς τὰ ἐκλογικὰ κέντρα. Ἀπηγορεύθη εἰς τὰς αἰθούσας τῶν ἐκλογῶν τὸ κάπνισμα, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνοχλήσεων πρὸς τὰς κυρίας ἐκλογεῖς. Οἱ ἀντιφεμινισταὶ ἰσχυρίζοντο ὡς τώρα ὅτι ἡ παραχώρησις τῆς ψήφου θὰ ἠλάττανε τὸν πρὸς τὰς γυναῖκας ὀφειλόμενον σεβασμὸν. Ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδεικνύεται ὅτι συμβαίνει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον.

Τέσσερες γυναῖκες βουλευταὶ ἐξελέγησαν εἰς τὸ Colorado.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐθνοδυνάλευσις τοῦ Νέου Μεξικού παρεχώρησεν εἰς τὰς γυναῖκας τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τὴν σχολικὴν νομοθεσίαν καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος. Τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἐπεριμένετο, διότι οἱ Ἰσπανοαμερικανοὶ ἐθεωροῦντο ἕως τώρα πολὺ ὀπισθοδρομικοί.

Ἡ Α. Ε. ἡ κόμνηδα Aberdeen, πρόεδρος τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου τῶν Γυναικῶν ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τὸ Παράσημον τῆς τιμῆς τοῦ Διεθνοῦς Συνδέσμου τῆς Ἰατρικῆς.

Ἡ διάσχυσις εἰς τὴν Γαλλίαν δικηγόρος κ- Μαρία Βερὸν, κατώρθωσε νὰ κηρυχθῇ ἄθωα γυναικίς, ἡ ὁποία ἐφόνευσε τὸν μέθυσον ἄνδρα τῆς, εἰς στιγμὴν καθ' ἣν οὗτος μεθυσμένος τῆς εἶχεν ἐπιτεθῆ διὰ νὰ τὴν πνίξῃ.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Εἶναι ἡ ἑβδομάς τῶν παιδιῶν τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ μὲ τὰ χρυσόψωμα καὶ τὰ μπουρέκια καὶ τῆς βασιλόπητες καὶ τοὺς κουραμπιέδες. Τὰ μελομακάρονα καὶ τὰ ξεροτήγανα, ἂν καὶ παλαιότερα μένουσιν ὅπως πάντοτε τὰ κατ' ἐξοχὴν καλὰ γλυκὰ γιὰ τὰ παιδιὰ, καθὼς καὶ γιὰ τῆς μαμάδες πολὺ συχνά.

Τὰ τσουρέκια ἐξευρωπαϊσθέντα λέγονται τώρα brioches, ἂν καὶ συνήθως ἡ τελευταία αὐτῆς μικρῆς ἀναπληρόνουν τὰ παλαιὰ κουλουράκια : Brioches ἢ τσουρέκια ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς εἶναι ὁ ἴδιος. Μεγάλῃ σημασίᾳ δίδεται εἰς τὴν ἐπιτυχίαν των ὁ τρόπος τοῦ πιάνεαι τὸ προζύμι, τὸ ὁποῖον κατὰ προτίμησιν εἶναι τῆς μύρας, γιὰ νὰ γίνουσι τὰ τσουρέκια ἐλαφρότερα.

Προζύμι. Ἔχετε 40 δρ. ἄθος φαρίνας, 3 1/2 δρ. προζύμι μύρας φρέσκιας καὶ ὀλίγο γλιαρὸ νερὸ, ὥστε νὰ κατασκευάσετε μαλακὴν ζύμην. Τὴν σχηματίζετε εἰς εἶδος πῆτας, τὴν τυλίγετε εἰς καλὸ ἀλευρωμένο πανί, τὴν σκεπάζετε μὲ ζεστὴ κουβέρτα, τὴν τοποθετεῖτε εἰς μέρος ζεστό, καὶ τὴν ἀφήνετε ἕως ὅτου νὰ γίνῃ διπλασία. Βάλετε εἰς μικρὸν σωρὸν 120 δρ. φαρίνα σχηματίζετε εἰς τὸ μέσον μία τρύπα, εἰς τὴν ὁποίαν γίνετε 100 δρ. φρέσκο βούτυρον ζεσταμένο, ἀνάλογον ἀλάτι, 8 αὐγά ὀλόκληρα, καὶ ἓνα φλιτζάνι καλὴ κρέμα γάλακτος. Τὰ ἐνώνετε, τὰ σκεπάζετε μὲ τὸ ἀλεύρι, τὰ ζυμώνετε καὶ τὰ δουλεύετε ἕως ὅτου νὰ γίνῃ ζύμη καλὴ ἐνωμένη. Ἀνοίγετε τὴν ζύμην αὐτὴν, τῆς βάζετε τὸ προζύμι καὶ τὴν ζυμώνετε τόσον ὥστε ἐξ ἴσου νὰ ἐνωθῇ παντοῦ ἡ ζύμη μὲ τὸ προζύμι. Βάλετε εἰς ἓνα πανέρι μιὰ ἀλευρωμένη πετσέτα, τοποθετήσετε τὴν ζύμην σας μέσα καὶ σκεπάστε τὴν εἰς μέρος ὑπόθερμον. Τὴν ἀφήνετε ὅλην τὴν νύκτα, δηλ. 12 περίπου ὥρας καὶ ἔπειτα τὴν ζυμώνετε ὀλίγον καὶ τὴν χωρίζετε διὰ νὰ πλασθῇ. Ἡ ζύμη πρέπει νὰ εἶναι στερεὰ εἰς τὸ τραπέζι καὶ νὰ μὴν ξαπλόνῃ. Ἄν τῆς τῆς συμβαίη τοῦτο προσθέσατέ της ἀλεύρι. Ἄν εἶναι σφικτὴ προσθέσατέ της αὐγά. Πρέπει νὰ εἶναι ὀλίγον σφικτότερη ἀπὸ τὴν ζύμην τοῦ ψωμοῦ. Τὴν ἀνοίγετε ὑστερα μὲ τῆς παλάμες ἐπάνω στὸ τραπέζι, φέρετε τὰς ἄκρας εἰς τὸ μέσον καὶ ἐπαναλαμβάνετε δουλεύουσα ἔτσι 5—6 φορές. Τὴν ἀφήνετε καὶ πάλιν 2—3 ὥρας, τὴν ξαναδουλεύετε καὶ τὴν κόπτετε διὰ τὸ πλάσιμον. Σχηματίζετε εἴτε εἰς κουλούρες, εἴτε εἰς μπιστοῦνια, εἴτε εἰς στρογγυλὰ ψωμάκια, πάντοτε λεπτά γιὰ νὰ ψηθοῦν καλλίτερα. Τὰ πλάθετε τὰ ἀλόφτετε μὲ αὐγὸ ἀναλυμένο μὲ νερὸ καὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φούρνον. Διὰ νὰ μὴ χάσουν τὸ σχῆμα των, μερικὰς τὰ βάζουσι εἰς φόρμες.

Τὰ δῶρα σας εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν.

Τὰ τεχνητὰ ἄνθη σας γιὰ τοὺς χοροὺς εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων Ὁμήρου 24.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΩΝ

Μελομακάρονα.

1 ποτήρι λάδι, 1 όκ. φαρίνα, 1)2 όκ. σιμιγδάλι, 1 ποτήρι βραχμένη κανέλα, έντός του οποίου μίαν κουταλιάν σούπας σόδαν 1 φλυτζάνι ραχί ή φλυτζάνι ρούμι, 75 όρ. ζάχαρι φιλή, 50 όρ. μέλι.

Δουλεύετε το λάδι άβραστον έντελώς με την κανέλαν και σόδαν επί μίαν ώραν έντός έπίπτετε το ρούμι ή το ραχί και τή δουλεύετε όλίγον, κατόπιν τήν ζάχαριν και το μέλι, έπειτα τήν φαρίναν και τέλευταίον το σιμιγδάλι.

Τά ζυμώνετε καλά και τά στέλλετε εις τον φούρνον. Όταν έλθουν τά μελώνετε και με κερύδια κοπανισμένα.

Κουραμπιέδες.

1 όκ. βούτυρο, 1)2 όκ. ζάχαρι, και 2 όκ. άλευρι. Κατασκευή: Καίετε το βούτυρον και κατόπιν το κρύνετε κτυπώντας αυτό με το σύρμα εις ψυχρόν μέρος έως ότου άσπρση καλά κατόπιν βάζετε τήν ζάχαριν όλίγην κατ' όλίγην έως ότου τελειώση όλη και κατόπιν το άλευρι. Ζυμώνονται καλά πλάθονται και στέλλονται εις τον φούρνον. Όταν έπιστρέψουν έχετε πολυ ψυλοκοπνισμένη και κρυσταλισμένη ζάχαριν και τους πασπαλώνεται.

ΚΟΡΗ Έλληνίς γνωρίζουσα καλά γαλλικά ζητεί οικίαν διά να περιποιείται μικρά παιδιά, να τά συνοδεύη εις τον περίπατον και να όμιλή μαζή των γαλλικά. Αναλαμβάνει και ράψιμο των παιδιών. Έχει πολυ καλας συστάσεις.

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ νηπιγαγός αναλαμβάνει τήν προγύμνασιν μικρών και συνοδεύει αυτά εις περίπατον. Πληροφορία παρ' ήμιν.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΝΕΣΤΛΕ ΑΛΕΥΡΟΝ ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ Πωλεῖται εις όλα τα φαρμακεία καὶ φαρμακευπορεια. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεσά τήν Ελλάδα καὶ Κρήτην. ΚΟΣ ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ

ΠΡΟΣ ΤΑΣ κ. κ.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΣ ΜΑΣ

Παρακαλούνται όσαι εκ των κ. κ. άναγνωστριών μας καθυστερούν άκίμη τήν έγγραφήν των ή να πληρώσουν αυτήν εις τους κατά τόπους ανταποκριτάς μας, ή να τήν άποστείλουν εις το γραφείον μας δια ταχυδρομικής έπιταγής χωρίς άναβολήν.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙ' ΕΡΓΑΤΙΔΑΣ

Εις το κατάστημα της Οικοκυρικης και Έπαγγελματικης Σχολης οδός Όμήρου 21, λειτουργεί κάθε Κυριακήν από τας 9—12 π. μ. το Κυριακόν Σχολείον δι' άμαθεϊς εργάτιδας και ύπηρετρίας.

Τερύς εξηγεί το Ευαγγέλιον της ήμέρας διδάσκει δε άνάγνωσις, γραφή και αριθμητική, ως και τά καθήκοντα της γυναικός εις τήν οικογένειαν, τήν κοινωνίαν και τήν πατριδα. Αί έχουσαι άμαθεϊς ύπηρετρίας δύνανται να τας στέλλουν εις το Κυριακόν Σχολείον προς μίρφωσιν.

Επίσης τας Κυριακάς δανείζονται βιβλία από τήν λαϊκήν βιβλιοθήκην της Σχολης προς τας εργάτιδας εργοστασίων, ως και προς κάθε γυναίκα ή κόρην, επιθυμοῦσαν να περνα τας ώρας της αναπαύσεώς της με τήν συντροφίαν τερπνών και διδακτικών βιβλίων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1910

Άριθ. 978. Νέον έτος — Αί πρωταγωνιστούσαι εις δράσιν Έλληνίδες. — Τό δωρον των μάγων. — Αί Έλληνίδες κατά τό 1909. Άπό τήν άγάπη στο θάνατο. Κρουμπάχερ. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Αί γυναίκες επί 100 έτη. — Ο Χριστός. — Χριστουγεννιάτικη ποιήσις — Κωμική Χριστουγεννιάτικη ποιήσις. — Άπό τό ταξίδι μου. — Έυα Νικήτρια. — Αί Αμερικανίδες και τό Οινόπνευμα — Άπό τους ύμνους του Σολωμού Δ'. — Η κ. Jeanne Dornis και ό Δεκόντ Ντελίλ. — Αί εικόνες όλων των προέδρων των Φιλανθρωπικών Σωματείων και διαπρεπών Έλληνίδων.

Άριθ. 979. Αί γυναίκες και ή Πατρίς. — Στη Θάλασσα. — Μεταξύ δύο ήμερολογίων. — Οί δε λόγοι ου μη παρέλθωσιν. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Αί γυναίκες και ή Έπανάστασις. — Έλληνική Φιλολογία. Τό μίτος. — Έυα Νικήτρια. — Χθές και σήμερα. — Άπό τό ταξίδι μου. — Ο Jean Moreas και ό κ. Παπαντωνίου. — Τό Μαραμμένον Κρίνον. — Πολιτική κίνησις. — Νοικοκυριό και κουζίνα.

Άριθ. 980. Αί μητέρες και τά σχολεία — Τά άποκαλυπτήρια της προτομής του Βικέλα. — Ο Λουλουδοκαυγής. — Έλληνική Φιλολογία. — Ο Μούτσος της ναυαρχίδος — Εις τον θάνατον του Μπάϊρον Ε'. — Τό Σχολείον της Άσπασίας — Άπό τό ταξίδι μου — Η εμφάνισις του Σαντεκλέρ. — Ο Έπίλογος. — Έυα Νικήτρια. — Τό Μαραμμένον κρίνον — Διεθνές Συνέδριον του διεθνούς Φερμινισμού. — Προς τας περιποιουμένας άσθενείς. — Πολιτική κίνησις. — Μία νέα ζωγράφος. — Κοσμική κίνησις — Αρχαιολογικά. — Τό Βιβλίον της κ. Δέλτα. — Αρχαιρεσίαι. Συναυλία.

Άριθ. 981. Κατά της άνωρωπεμπορίας. — Προς τήν δύναμιν. — Am Feuster stand die mutter. — Τό ψράκι του Βιτρού. — Εις τον θάνατον του Μπάϊρον ΣΤ'. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Έλληνική Φιλολογία. — Η κόρη του Βασιλέως — Έυα Νικήτρια. — Έλληνίς Διπλωματοῦχος. — Τό Μαραμμένον κρίνον. — Γάμοι των Ίνδων. — Πολιτική κίνησις. — Η έκθεσις των γυναικείων έργων. — Φιλολογία και τέχνη. — Νοικοκυριό και κουζίνα.

Άριθ. 982. Θεολόγοι Έπαναστάται. — Έλληνική Φιλολογία. — Νότης Γιάγος ή Κουτσός. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Άπό τήν έργτή των νεκρών. — Εις τον θάνατον του Μπάϊρον Ζ'. — Άπό τό Ταξίδι μου. — Αί γυναίκες των Ίνδων. — Έυα Νικήτρια. — Τό Μαραμμένον Κρίνον. — Αί έπιτροπαι των Έπαρχιών της Σηροτροπικής Έταιρείας. — Πολιτική κίνησις. — Μόδα. — Νοικοκυριό και κουζίνα

Άριθ. 983. — Η έπανάστασις και αί γυναίκες. — Jean Moreas. — Πρόχειρα σημειώματα. — Ποιήματα ή Νεράιδα και Άνάμνησις. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Διά τον Δαόν. — Έλληνική Φιλολογία. — Όταν θάρθουν τά χελιδόνια. — Έυα Νικήτρια. — Τό Μαραμμένον Κρίνον. — Αί γυναίκες των Ίνδων. — Πολιτική κίνησις. — Συναυλία. — Διαλέξεις. — Αρχαιολογικά — Η έκθεσις της «Πρόδου». — Νοικοκυριό και κουζίνα.

Άριθ. 984. — Ποίαι προηγούνται. — Jean Moreas. — Άπό τό ταξίδι μου. — Εις τον θάνατον του Μπάϊρον Η'. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Πίστις και Πατρίς. — Έλληνική Φιλολογία. — Η Μάγισσες. — Αί γυναίκες των Ίνδων — Έυα Νικήτρια — Τό Μαραμμένον Κρίνον. — Πολιτική κίνησις. — Θεάτρον Συναυλία. — Νοικοκυριό και Κουζίνα

Άριθ. 985. — Χριστός Άνέστη! — Η Άνάστασις. — Άπ' τ' άπονύκτερα — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Έλληνική Φιλολογία. — Κοκώνα θάλασσα. — Τό Πάσχα του Καπετάνιου. — Αί γυναίκες των Ί.δων. — Μνημόσυνον Άλεξάνδρας Παπαδοπούλου. — Έυα Νικήτρια. — Πολιτική κίνησις — Διαλέξεις. — Μόδα. — Νοικοκυριό και κουζίνα

Άριθ. 986. — Οί Έλληνες διά τας Έλληνίδας. — Συνήγοροι των γυναικών. — Ψήφος εις τας γυναίκας — Ο Λομπρόζο και ή γυνή — Bjoerstjerne Bjoerson. — Εις τον θάνατον του Μπάϊρον. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Εκείνος. — Έλληνική Φιλολογία. Τό Χάρισμα της Θεάς. — Έυα Νικήτρια. — Ο Έδουάρδος απέθανε. — Τό Μαραμμένον Κρίνον. — Πολιτική κίνησις — Πρότυπο δημοτικό Σχολείον. — Βιβλία. — Νοικοκυριό και κουζίνα.

Άριθ. 987. — Αί πολιτεύμεναι Έλληνίδες. — Η γυναικεία έκλογική κίνησις εις τό Παρίσι. — Έλληνική Φιλολογία. Τό Χάρισμα της Θεάς Β'. — Τό Σχολείον της Άσπασίας — Άπό τό ταξίδι μου. — Καπνικαρέα Καμουκαρέα — Έυα Νικήτρια. — Τό πρώτα δόντια. — Αί γυναίκες των Ίνδων. — Τό Μαραμμένον κρίνον. — Η Φιλόπτωχος Άδελφότης των Κυριών Καβάλλας. — Η προκαταρκτική Πανελληνίος έκθεσις χειροτεχνημάτων. — Γυναικεία κίνησις. — Πολιτική κίνησις. — Θεάτρον. — Βιβλία. — Νοικοκυριό και κουζίνα.

Άριθ. 988. — Διατί δέν ζητώ ψήρον. — Οικοκυρών εξετάσεις Α'. — Δύο κότμοι. — Νυκτερινός φόβος των παιδιών. — Τό Σχολείον της Άσπασίας. — Άπό τό ταξίδι μου. — Έλληνική Φιλολογία. — Έκάτης έρωτες. — Έυα Νικήτρια. — Ο Έθνικός Σύνδεσμος των Έλληνίδων κατά τό 1909. — Η Σοφία Λαοκαρίδου βραβευομένη εις Μόναχον. — Αί γυναίκες των Ίνδων. — Φιλολογική ζωή. — Αί εξετάσεις της επαγγελματικής και Οικοκυρικης Σχολης της Ένώσεως των Έλληνίδων. — Πολιτική κίνησις. — Θεάτρον. — Νοικοκυριό και κουζίνα.

Άριθ. 989. — Αί πολιτεύμεναι γυναίκες. — Βιολέτα, ποίημα. — Η φωλεά των άηδονιών. — Οικοκυρών εξετάσεις Β'. — Η Άσπασία. — Έλληνική Φιλολογία. Έκάτης Έρωτες Β'. — Έυα Νικήτρια. — Ο Έθνικός Σύνδεσμος των Έλληνίδων κατά τό 1909. — Πολιτική κίνησις. — Θεάτρον. — Τά παιδιά εις τήν έξοχήν. — Μόδα. — Νοικοκυριό και κουζίνα.

Άριθ. 990. — Τό έμπόριον των Λευκών. — Μοιρολόγια της Ρούμελης. — Άπό τό Ταξίδι μου. — Η κυρία που τραγουδεί. — Η Άσπασία. — Η Άσπασία του Ρίζου Νερουλού. — Οί τρεις Γολιάθ. — Ο Γάμος της Λυ-

γεργής.—'Ο Γκούρας καὶ ἡ Γκούραινα.—'Εὖα Νικήτρια.—'Σὺν τὰ φύλλα χανόμεθα.—Καὶ αἱ Κυραὶ;—Οἰκοκυρῶν ἐξετάσεις Γ'.—Πολιτικὸν Δελτίον.—Θέατρον.—Νοικοκυριὸ καὶ κουζίνα.

Ἀριθ. 991.—Τὰ βίβλιον τοῦ μηνός.—Clara Schuman A'.—Πεντασύλλαβος.—'Απὸ τὸ ταξίδι μου.—Φθινοπωριναὶ εἰκόνες.—'Η Σχολικὴ ὑγιεινὴ τῶν δύο Φύλων.—'Εὖα Νικήτρια.—Πολιτικὴ κίνησις.—'Η Ἀσπασία.—'Απὸ τὰ Θέατρα.—Μόδα.—Νοικοκυριὸ καὶ κουζίνα.

Ἀριθ. 992.—'Η μεγάλη ἄρρωστη.—'Ο Παγκόσμιος Σύνδεσμος.—Clara Schuman B'.—'Απὸ τὸ ταξίδι μου.—Παρθενῶν.—Αἱ Γαλλίδες ἀπὸ Γαλλίδας.—'Ελληνικὴ Φιλολογία Τὸ Τσαλαπίτημα.—'Εὖα Νικήτρια.—Τὸ μαιρολόι τῆς μεγάλης ἄρρωστης.—Julia Wand Howe.—'Η κυρία Ἐδὶθ Γκωττὲ Ἀκαδημαϊκὴ.—Πολιτικὴ σελίς Αἱ πρόοδοι τῆς «Προόδου». Θέατρον.—Βιβλία.—Νοικοκυριὸ καὶ κουζίνα.

Ἀριθ. 993.—'Η ἀνόρθωσις διὰ τὰς γυναῖκας.—'Ελληνικὴ Φιλολογία. Μία ψυχὴ.—Εἰ χλωρὴ παροίχησις.—Πραξιτέλης.—'Απὸ τὸ ταξιδιου.—'Απὸ τὰ Τεμπη.—'Εὖα Νικήτρια.—'Η ἑορτὴ τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων.—'Εδὶθ Γκωττὲ Β'.—'Ασμα φθινοπωρινὸν πρὸς τοὺς Ἕλληνας.—Στοματιτίς.—Πολιτικὴ κίνησις.—Βιβλία.—Νοικοκυριὸ καὶ κουζίνα.

Ἀριθ. 994.—'Η Τιμὴ.—'Ο Τολστόη ὡς Χριστιανός.—Σονάτα Kreutzer.—Οἱ παλαιοὶ νόμοι καὶ αἱ γυναῖκες.—'Απὸ τὸ ταξίδι μου.—'Ελληνικὴ Φιλολογία.—Χαμένο ὄνειρο.—'Εὖα Νικήτρια.—'Ο χορὸς τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων.—Οἱ Δρόμοι.—Τὸ συνέδριον τοῦ ἐμπορίου τῶν γυναικῶν.—'Εθνικὰ καὶ διεθνή συμβούλια τῶν γυναικῶν.—Πολιτικὴ σελίς.—Νοικοκυριὸ καὶ κουζίνα.

Ἀριθ. 995.—Οἱ φιλελεύθεροι καὶ αἱ γυναῖκες.—'Ελληνικὴ Φιλολογία.—'Η Ἀγγελικούλα.—'Απὸ τὸ

ταξίδι μου.—Λουλούδια μαραμμένα.—'Η Θυσία Α'.—'Η ἑορτὴ τοῦ Ἀσύλου τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης.—'Εὖα Νικήτρια.—'Αραβ. υργήματα.—Οἱ δρόμοι.—Τί πρέπει νὰ ξέρωμεν.—Οἶκος τυφλῶν.—Πολιτικὴ σελίς.—Γυναικεῖα κίνησις.—Νοικοκυριὸ καὶ κουζίνα.

Ἀριθ. 996.—Ἦς τὰ δέκα ἐξ ἔτη.—Αἱ παρασημοφορημέναι τῆς Γαλλίης τοῦ 1910.—'Απὸ τὸ ταξίδι μου.—Μία συνέντευξις μετὰ τὴν ῥάπτριον συγγραφεῖα Melle Andoux.—Τὸ σχολεῖον τῆς Ἀσπασίας.—'Η Θυσία Β'.—Οἱ δρόμοι.—'Εὖα Νικήτρια.—'Ηκυρία Βικτωρ Οὐγκώ.—Γενεαλογία καὶ ψυχολογία μουσικῶν.—Τὸ μέλι.—Τί ζητοῦμεν.—'Η συναυλία τῆς κ. Νίνας Φωκᾶ.—Πολιτικὴ σελίς.—Γυναικεῖα κίνησις.—Νοικοκυριὸ καὶ κουζίνα.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΔΕΣ ΤΗΣ "ΕΦ. ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ", ΚΑΤΑ ΤΟ 1910

Αἱ κ.κ. Εἰρήνη Π. Δημητρακοπούλου, Ἀργυρῶ Σακελαρίου, Κλεοπάτρα Ἀκύλα, Ἐμμα Δράκα. Καὶ δεξ Εἰρήνη Νικολαίδου Καλλιρρόη Ἀδαμιάδου, Μέλπω Λογοθέτη, Μαρία Πινέλλη, Μυρσίνη Κλεάνθους, Αἰκατερίνη Κατσιροῦ, Κατίνα Ἡλιακοπούλου, Χαρίκλεια Καμβουκίδου, καὶ Φανή Μικαύλη.

Συνεργάται: οἱ κ. κ. Κωστῆς Παλαμᾶς, Ν. Λάσκαρις καὶ Σ. Τσάκωνας.

'Ελληνες συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ ὧν ἔργα ἐδημοσιεύθησαν.

Οἱ κ. κ. Κ. Παλαμᾶς, Ι. Μωρεᾶς Δ. Παπαδιαμάντης Ἀνδρέας Καρχαβίτσας, Γρ. Ξενόπουλος, Ζ. Παπαντωνίου, Ἀγγ. Βλάχος, Ἰ. Βλαχογιάννης, Κ. Ζησίου, Ν. Ἐπισκοπόπουλος, Π. Νιρβάνας, Ἀγγ. Συμηριώτης, Μ. Μαλάκσης, Βλ. Γαβριηλίδης.

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν τευχῶν τοῦ 1910 ἐδημοσιεύθησαν ἑκατὸν πενήντα ἑπτὰ (157) εἰκόνες, μεταξὺ τῶν ὁποίων περὶ τὰς 40 ὀλοσέλιδοι.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΝΕΣΤΛΕ ΑΛΕΥΡΟΝ

ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία καὶ φαρμακευτορεῖα.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεῖα τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.

Κ^ΟΣ ΕΥΓ. ΠΑΟΚ ΑΘΗΝΑΙ